JO. BAPTISTAE

MORGAGNI

IN PATAVINO GYMNASIO

PRIMARII ANATOMES PROFESSORIS

ADVERSARIA

ANATOMICA PRIMA,

Bononiæ olim in Philoſophicæ Academiæ *quam nunc* Inſtituti Scientiarum *vocant, publico ſolemnique conventu recitata,*

IN HAC VERO TERTIA EDITIONE

Ab ipſo Auctore recenſita, & *Notulis* in margine plurimis adaucta quibus cæterorum *Adverſariorum* loca indicantur ad horum confirmationem, aut illuſtrationem pertinentia.

PATAVII. CIↃIↃCC XIX.
EXCUDEBAT JOSEPHUS COMINUS.
VULPIORUM ÆRE, ac SUPERIORUM PERMISSU.

Digitized by Google

PRÆSTANTISSIMO VIRO

EUSTACHIO MANFREDIO

Philoſophicæ quæ Bononiæ eſt, Academiæ Præſidi,

CÆTERISQUE EX EADEM ACADEMIA

SODALIBUS ORNATISSIMIS

Joannes Baptiſta Morgagnus S. P. D.

COactus aſſiduis tuis juſſibus atque adhortationibus, Doctiſſime Euſtachi, cùm neque occupationes meæ, neque temporis præſcripti anguſtiæ majus ſuſcipiendi opus & elaborandi ullam darent facultatem, rem nuper animoſiſſimam feci. Leves quaſdam, incomptas, longèque inter ſe disjunctas anatomicas obſervationes, quæ aliquantò meliùs plura adhuc luſtra, & omne fortaſſe tempus meis in pluteis latuiſſent, ex adverſariis ipſis informibus in ſolemni, & publico Academiæ noſtræ conventu recitavi. Quod poſtquam facere auſus ſum, ſatis cauſæ ampliùs non eſt viſum quare Amicis aliquot earundem fortè editionem poſtulantibus, diutiùs id negare pertenderem. Etſi enim quantùm ea res ab ætate, ſtudio, meiſque viribus, atque ab ipſa

Digitized by Google

item adverſariorum ratione & videatur, & ſit aliena, tam ipſe intelligo, quàm qui maximè; non tamen exiſtimo, me plùs auſurum, omnium judicio meas obſervationes ſubjicientem, quàm ea die cùm veſtræ Academiæ, imò Urbis veſtræ graviſſimis auribus eaſdem committere non dubitavi. Additque vim animi ad hoc audendum & alacritatem quandam incredibilem etiam illa cogitatio, quòd per editionis iſtius auſum facultas mihi præbeatur longè optatiſſima agendi Vobis publicè gratias pro tot ingentibus Beneficiis quibus me ſinguli affeciſtis, & ornaſtis univerſi. Namque in veſtro iſto Cœtu florentiſſimo ii prope omnes connumerantur perhumani, & Eximii Viri quorum me præceptis in Botanica, in Re Anatomica, in Mechanica, in univerſa Re Medica optimis ſpectatiſſimiſque uſum eſſe, memoria teneo impermutabili. Sunt item in veſtro numero Amici omnes mei, & Socius quiſque ſuaviſſimus: ſuntque inprimis Fautores multi, & Tu quoque in his, Ornatiſſime Euſtachi, Tuique præterea, & Stancarii Fratres hoſpites mei, ſingulari homines virtute, & humanitate. Per quorum, aliorumque omnium laudes ſingulatim ire cùm hujus brevitas epiſtolæ vetet, non ſemper tamen quærenti præſertim & exoptanti ejus rei faciendæ deerit locus. Porrò quæ, & quanta extiterunt univerſæ in me Academiæ Beneficia! quòd principiò adoleſcentulum benignè admiſerit, quòd deinde inſtruxerit, & prope educaverit, quòd Phyſicomedicam, atque Anatomicam provinciam commiſerit, quòd noviſſimè ejus Inſtitutum me nomine tenus inſtaurantem verè ipſa conſilio, labore, & auctoritate propria adjuverit, quòd denique iis me nec opinantem Honoribus exornaverit

qui

Digitized by Google

qui utinam ejuſmodi eſſent, ut pro ipſis publicè, & nominatim ſine magnæ oſtentationis ſpecie dignas perſolvere gratias poſſem. His tot maximis erga me Beneficiis pro quibus & Omnibus, & Univerſis gratias ago quas poſſum cumulatiſſimas, illud etiam, Sodales, & Tu inprimis, Cl. Vir Præſes, adjicite, uti obſervationes hæ meæ, quæ veſtro juſſu, & in veſtra Academia ſunt recitatæ, veſtro Nomini inſcriptæ prodeant. Quæ utinam meditationibus veſtris adjutæ aliquam valerent Philoſophiæ noſtræ particulam illuſtrare. Sunt enim (quod poſtremis hiſce temporibus neceſſe propemodum eſt accidere) meæ obſervationes per ſe parvæ, tum mihi adeò eſſe videntur, ut his quas publicè recitavi, non cogitata quidem plura; hæc namque fermè hujus loci viſa non ſunt; ſed multas alias obſervatiunculas ex iiſdem adverſariis interſeruerim, ſi fortè quæ ſingulæ parum habent ponderis, conjunctæ ac conglobatæ majoris aliquid momenti acquirerent. Quod tamen non mediocriter me recreat atque confirmat, quantùm leves & puſillæ ſunt obſervationes hæ meæ, tantùm veritati ſunt conſentaneæ, niſi me in cadaverum longa ſerie attentè ſpectantem, & reſpectantem mei prorſus oculi deceperunt. Quod ne fieret, & Veſtrum pluribus plura oſtendi, & quid ſingulis videretur, rogavi; nam haud tanti apud me inventionis amor eſt, ut veritatem non magis diligam, & quacunque datur ratione perquiram. Quocirca & à Vobis omnibus, Sodales, & per Vos à Cl. Viris quibuſcum litterarum habetis commercia, in magni beneficii loco etiam atque etiam peto, ut ſi quid in plurimis, iiſdemque aptis cadaveribus fortè deprehendatur contra atque à me propoſitum ſit, id ne

me

me celare velitis. Etſi vero longè mihi potior cura eſt veritatis quàm novitatis; & aliquid tamen operæ in eo ſumpſi, ut ne quidpiam pro re nova haberem atque adeò traderem quod ab aliis antea proditum eſſet, tum paucos meos, tum multos Amicorum libros verſando, quorum nonnullam partem in obſervationibus meis nomino, & quoſcunque item in hac litteratiſſima Civitate mihi inſpicere proclive fuit, qui de Re quidem Anatomica conſcripti eſſent. Quoniam tamen neque meæ diligentiæ, neque memoriæ plurimum tribuo, & quoſdam præterea libros invenire nuſquam licuit, ſive quòd vetuſti, & rari nimis ſint, ſeu quòd exteri ſint, & recentes; neque enim, ut probè noſtis, ob infeſta milite itinera, peregrina ſcripta niſi ſerò ad nos importantur; ſiqua res propterea tanquam indicta, in obſervationibus his ponitur quam ante me ab aliis deſcriptam planè atque indubiè comperiatis, ut privatim aliàs, ita nunc publicè à Vobis peto, ut de illa me faciatis certiorem. Sicut enim falſa, ſiqua ſint, primus ipſe ex Adverſariis delebo, ſic quæ fortè aliena eſſe, monſtrabitur, ſuis lubens Inventoribus referam. Meique hujus animi luculentum ſpecimen credo me in his ipſis obſervationibus præbuiſse. In his enim non pauca quæ nemine unquam indicante, meo labore ac marte detexeram, poſtquam in Majorum exemplaribus comperi, ſuo quæque Auctori, à quo nihil certè in eorum inventione adjutus fueram, cùm ſæpe alibi, tum in tota fermè Adverſariorum ſecunda parte volens retuli atque-reſtitui. Etſi enim aliquot ferè ſingulis ipſe adjeci, quæ fuerant ab Inventoribus prætermiſſa, poteramque Nicolai Maſſæ auctoritate, atque exemplo eorum mihi noſtris tem-

Libr. Introd. Anat. cap. 3.

po-

poribus inventionem aſſerere quæ longum jam tempus forent aut nullatenus, aut non ſatis etiam memorata, attamen æquum magis, piumque eſſe credidi, integram atque indiviſam inventionis laudem Majoribus noſtris referre, mihi verò aut amplificatoris, aut reſtauratoris, aut minus aliud aliquod nomen ſatis ſuperque eſſe exiſtimare. Quæ cùm ita ſint, nemo, opinor, graviter feret, quòd nonnullas alias res quæ vulgò à junioribus inventæ putantur, eas quoque alicubi priſcis Inventoribus reſtituerim, horumque perſpicua verba & fidei faciendæ cauſa, & quò Amicis ea fortè à me requirentibus indulgerem, in calce pagellarum adſcripſerim. Illudque etiam, ſpero, à Clariſſimis aliquot Anatomicis quos ut doctos eſſe video, ita ingenuos eſſe audio, non ita difficilè condonabitur, quòd nonnulla ab ipſis propoſita in dubium aliquando vocem, aut pro rei natura minimè approbem, cùm ego cæteros ideò admonendos exiſtimaverim, ne propter tantorum Hominùm auctoritatem in errorem laberentur. Quo enim id animo fecerim, vel ex ea re intelligi poteſt, quòd illis in locis eorum nomina Virorum ſiluerim, quæ alibi & ſemper protuli, & ſuis honoribus affeci. Quos utinam, Præſes, & Vos, Sodales, docere ſingulos poſſetis qua ego ſim mente, quoque inſtituto, quantùmque per totos hos octo annos quibus in veſtra Academia verſatus ſum, in aliorum laudes, & obſequia fuerim pronus, quantùm contra à reprehenſionibus, quantùm à quibuſque contentionibus alienus. Illud, Sodales, relinquitur ut duo per humanitatem veſtram à Vobis petam. Siquem fortè audictis (audire autem poteſtis plures) nonnulla in his meis

ob-

obſervationibus pacatè, ingenuè, & ut ſapientem hominem decet, non ſine jure & ratione improbantem; eas, quæſo, apud hunc multis nominibus excuſate, tum quòd prima ſunt quæ ediderim, tum quòd adverſaria ſunt: ſperare Vos, me paulò aliter eſſe ſcripturum, ſiquando olim, non adverſaria, ſed librum, non prima ampliùs, ſed ulteriora in manus omnium ſim daturus. Quòd ſi aliquos viciſſim audietis temerè, & procaciter inſectantes; ut imperitos, aut etiam animo malè affectos perſæpe facere videmus; hos verò homines; ſi ego meum omni tempore Academiæ officium præſtiti, ſi ejuſdem commoda privatis habui neceſſitudinibus potiora, ſi Vos & ſingulos, & univerſos præcipuo ſemper honore ſum proſecutus; hos, inquam, homines aut candidis & liberis vocibus, aut ſola etiam, quæ tanta eſt, veſtri Nominis auctoritate, & opinione abſterrete. Bene agite, & lætè philoſophamini.

Bononiæ IV. Kal. Novembr. M DCC VI.

JO.

Digitized by Google

JO. BAPTISTÆ MORGAGNI

ADVERSARIA ANATOMICA

P R I M A.

Quod ex meis Adverſariis Anatomicis hodie in Academia lecturus ſum, id omne divido in partes tres. In prima res aliquot ab nemine adhuc, quod ſciam, traditas, in alia nonnullas res olim quidem litteris proditas, nunc autem ferè obſoletas, in tertia circa res quaſdam de quibus aliter ab aliis ſcriptum eſt, quid ego obſervaverim, qua ſumma potero perſpicuitate, brevitate, fide proponam.

2. Nondum mihi contigit quemquam Anatomicum videre, duas *Glandulæ*
qui Glandulas deſcripſerit quas ego ab loco in quo reperi, appella- *Arytænoideæ.*
re ſoleo *Arytænoideas*. Singulæ enim ad ſingulas cartilagines arytæ-
noides poſitæ ſunt, formâ L litteræ ferè conſimili. Crus earum al- Tabul. 2.
terum quod longius eſt, ſuperiori arytænoidum proceſſui ab anterio- Figur. 1.
re parte incumbens, altè in quaſdam cavitates ſe ſe inſinuat quæ Litter. *e.e.*
ab eadem parte, uti animadverſum mihi eſt, arytænoidibus inſcul- Fig. 2. Lit. E.E. Fig. 3.
puntur. Alteri autem cruri quod thyroidem verſùs protenditur, ſu- Figur. 6. Lit. h.
perius de duobus ligamentis per quæ arytænoides & thyroides inter *Vide infra*
ſe connectuntur, intrinſecùs attenſum eſt, credo, ne glandula nimis *num. 16.*
aliquando humore diſtenta, intrò protuberet, ſpiritumque interci-
piat. Nam eâ de cauſâ quædam etiam veluti columella videtur ex-

tructa, interdum ex cartilagineis fragmentis, aliàs ex ſolidiuſcula ejuſdem glandulæ ſubſtantia, qua illud alterum longius crus intrinſecùs pariter & ſecundùm ejus longitudinem coercetur. Conſtant glandulæ arytænoidææ ex granoſa ſubſtantia è livido albeſcente, de qua utilem obliniendo laryngi ſuccum, maximè inter edendum, aut vociferandum, appreſſa epiglottis, vel contracti vicini muſculi exprimunt.

Nonnulla de Glandula Epiglottidis. 3. Harum glandularum eadem atque *Glandulæ Epiglottidis* ſubſtantia eſt. Cujus hìc deſcriptionem proponam, non uti novæ (hanc enim & noſtris vulgò Anatomicis, & Jacobo Berengario notam eſſe, video, quam iſte carnem glandoſam appellat) ſed uti glandulæ non ſatis deſcriptæ. (Tab. 1. Figur 5.) Hæc epiglottidis dorſo incumbit, non modò inferiùs, veluti ab aliquo ſcriptum eſt, (An. med. ventr.) ſed quanquam inferiùs craſſior eſt, atque ibi à lateribus utrinque extat, aſcendit tamen, & ſub alba latens membrana, ad epiglottidem ſummam pertingit. Epiglottidem crebris pertuſam foraminulis delineavit Fabricius, & poſt hunc Caſſerius, (De Laryng.) qui & ſuperiorem arytænoidem multis foraminibus perviam ſculpſit in ovibus tantùm, quanquam & in bobus ita habere, & in utriſque glanduloſos ductus, imò glanduloſam ſubſtantiam per ea foramina tranſmitti, compertum habeo. Cæterùm per iſta epiglottidis foramina canaliculos hujuſce glandulæ quam deſcribere inſtitueram, traduci, docuit Steno, (De Glandulis.) quem cæteri, quotquot ego vidi, ſecuti ſunt. Ego verò ſicuti iſtis Fabricii, Caſſerii, Stenonis obſervationibus nihil verius eſſe, confiteor, ita oportere, ajo, aliis ut additamentis perficiantur. (Vid. Adverſ. V. Animad. 47.) Nam neque epiglottis foraminulis tantùm pervia eſt, ſed utrâque facie profundis, & inæqualibus foveis quibus ſuam altè glandulam excipit, potiſſimùm propiùs baſim, excavata & veluti corroſa eſt. Neque glandula ſuos modò canaliculos, ſed & ſe ipſam non uno meatu à gibba epiglottidis parte tranſmittit in concavam, ibique rurſus ſe ſe expandit, ſic ut foveas, quibus epiglottidem etiam intrinſecùs excavatam propoſui, planè compleat & inæquet. Quòd ergo aliqui ex Recentioribus tradiderunt, faciem epiglottidis concavam à ſingularibus minoribus glandulis obſideri, ii videlicet ab una eademque glandula decepti ſunt. Adjicere hìc poſſem, quid epiglottis, ejuſque glandula in bubulo atque ovillo genere differant ab humanis quas modò oſtendebam, præſertim verò uti in canibus bino tenui & foraminulis multis pervio epiglottidis pariete craſſa glandula ſingulari poſitu includatur. Sed alia properantem me avocant.

Ligamenta Epiglottidis Lateralia. 4. Sunt igitur gemina *Epiglottidis Ligamenta* præter illud quod poſtea commemorabo. Craſſa enim tunica qua radix linguæ, & cornua

T. 1. Lit. e.

nua oſſis hyoidis ſuper conteſta ſunt, duplicata, aſſurgit in duo vincula, quæ proximis convexæ epiglottidis lateribus ſingula utrinque conjunguntur. Hæc licet in canibus propter peculiarem ſitum dilatatam ſervare epiglottidem videantur, in noſtro tamen genere nihil dubito, quin illius alterius ligamenti uſum juvent, de quo infra demonſtrabitur.

Labrorum Ligamēta.

Vid. tamē Adv. VI. An. 98.

5. Etſi verò lateralia hæc epiglottidis ligamenta ſolent inquirentium oculis ultro occurrere, minùs tamen miror, ab nullo adhuc, quod ſciam, Anatomico deſcripta eſſe. Nam neque memini legiſse, qui *Labrorum* evidentia adeò *Ligamenta* memoraverit. Porrò utrumque labrum, & præſertim ſuperius, ſubjectæ in mandibulis mediis gingivæ ceu quodam vinculo commiſſum eſt, nequando labra nimis extra ſuum locum avellantur. Ligamenta hæc etiam in his quæ diſſecui, brutis, & ſæpiùs craſsa admodum, validaque, obſervavi.

Sternothyroidum, & Hyothyroidum termini.

T. 1. Lit. q. r.

6. Traditur ab Anatomicis prope omnibus, ab iis verò qui partium uſus exponunt, non ſine aliquo interdum conſequente errore, præſumitur, *Hyothyroides*, & *Sternothyroides Muſculos* ſe ſe in baſi ſcutiformis cartilaginis implantare. Quod ſicuti cum ovina, bovinave anatome optimè congruere, ſic non admodum convenire cum humana diſſectione, compertum habeo. Etenim ſternothyroides poſtquam ejus quam dixi, cartilaginis baſim attigerunt, interioribus lateribus paulatim ad exteriora inclinatis, ſummis apicibus ad parvam quandam prominentiam aſcendunt, quæ ab uno ferè Hieronymo Fabricio ab Aquapendente, neque tamen ita dilucidè, indicata eſt. Ea non procul à ſupernis proceſſibus ejus cartilaginis utrinque protuberat, eique thyropharyngæi muſculi ſuperioribus angulis illigantur. Sternothyroides igitur tametſi tota ea parte quam ad exteriorem inclinare, ſupra poſui, à cartilaginis baſi ad eas uſque prominentias inſeruntur, his tamen valentiùs alligantur, ut in hunc potiſſimùm finem eæ videantur factæ, præſertim cùm in pluribus animantibus quibus illi muſculi ad thyroidis baſim ſubſiſtunt, eædem deſiderentur. Pariter hyothyroides etſi ex nonnulla parte in eadem baſi inſeruntur, fibris tamen multò pluribus ad totum hunc tractum terminantur, quem ad tractum ſternothyroides finiri, proponebam. Non ſum neſcius, tot inter deſcriptiones horum muſculorum eſſe pauculas quæ ad noſtras ex parte accedant: has tamen ab illis ſatis diſcrepare, intelliget quicunque ambas ſimul contendere voluerit.

De Laryng. P. 1. C. 4. 8.

Sternothyroidum, & Sternohyoidum tendineæ Inſcriptiones.

7. Quoniam de his muſculis ſermonem habeo, non alienum eſse, exiſtimo admonere, fuiſse ab hominibus anatomicæ rei longè peritiſſimis nervoſas quaſdam inſcriptiones, quales in rectis abdominis muſculis, in utroque ſternothyroide memoratas, quæ ad eorum firmitudi-

T. 2. F. 1. Lit. *n. n.* — Vid. tamẽ Adv. II. An. 13.

tudinem, quòd longi ſint, non parum conducant. Has mihi nonniſi ſemel, atque iterum videre datum eſt. Sed in Muſculis ſternohyoidibus, qui illis aliis, ut eſt notum, longiores ſunt, nunquam ſanè memini tendineas iſtiuſmodi inſcriptiones deſu.ſſe. Quæ quoniam adeò ſunt perpetuæ, & à nemine, quod ſciam, perſpicuè indicatæ ſunt, has qui volet, ſic obſervabit. A ſterno duos treſve digitos tranſverſos in poſteriore ſternohyoidum facie ſingulæ occurrent. Aliquando rectæ ſunt, ſæpiùs rortuoſæ & obliquæ. Muſculorum corpus altè ſubeunt, rarò tamen ad eorum anticam faciem pervadunt.

De quibuſdam Uvulæ, & Pharyngis Muſculis.

8. Locus hìc eſset proponendi quid circa alios muſculos ſuperiore anno obſervaverim, & nominatim circa *Muſculos Columellæ*, quorum duos comperio in thyroidis lateralem utramque oram infixos, duos in triangularem expanſionem deorſum productos, unum verò teretem ab horum tergo collocatum. Locus quoque eſset demonſtrandi quid porrò exploratum habeam de ſphinctere ejus pharyngis orificii quod eſt ad nares, quidque de muſculis pterygopharyngæis quos nobiliſſimi Anatomici Patavini Marchettus, & Molinettus, aliique præterea deſcripſerunt; eâdemque occaſione poſsem traditam olim à Falloppio *Stylopharyngæi Paris* in oſse hyoide, & ſuperna thyroidis ora implantationem reſtituere. Sed quoniam hæc ferè omnia, eorumque uſus & aliàs cum veſtrum pluribus, Academici, communicavi, & in Epiſtola data nuper ad Cl. Antonium M. Valſalvam, quem vos Sodalis, ego etiam Fautoris, Amici, & in re anatomica Præceproris loco habeo, executus ſum, non videntur ampliùs ex his Adverſariis eſse relegenda. Unum potiùs addam, quod dum in iis rebus perquirendis operam ponerem, jam olim ad linguæ radicem animadverti. Scilicet ad anticos limites ejus glanduloſæ expanſionis quæ poſtremam linguæ ſuperficiem occupat, *Foramen* in medio hiat, quod cùm primò vidi, pro ſinuoſi ulceris orificio perperam habui. Interdum hoc foramen eſt arctius, ſæpe verò latum eſt. Papillis aliquando longiuſculis, quales ibi ſolent occurrere, impeditum eſt, aliàs patulum & omnino vacuum ſpectatur. Et quamvis non rarò immiſſus foramini ſtylus parum altè adigi poſſit, pluries tamen memini, ad longum ſpatium obliquè deorſum nullo negotio deſcendiſse. Sic nuperrimè per tractum bini tranſverſi digiti ad baſim uſque oſſis hyoidis eundem adegi; canalemque ſecundùm ejus longitudinem penitus apertum mucoſa ſcatentem ſaliva comperi, qualem & ex parvo orificio expreſſi, quod in medio canali à parte inferiore aperiebatur. Hunc canalem, ſeu potiùs ſinum, cùm extat, pro magnæ partis earum glandularum excretorio ductu agnoſco. Sed neque ipſum, neque verò deſcriptum foramen ſemper invenire eſt. Hoc tamen ſi

Anat. c. 11. Differ. Anat. l. 3. Obſ. An.

Foramen ad Linguæ radicem.

T. 1. Lit. *l.*

Vid. Adv. VI. Anim. *93. 94. 95.*

non

non in majore, certè in dimidia parte eorum quæ ſecui, cadaverum conſpicuum fuit. Cujus deſcriptionis ea ſaltem utilitas eſt, ne quis aliquando imperitus Chirurgus, ſi in aliquo linguæ morbo eam rem aut intorti ſpecilli ope, aut alia ratione animadvertat, id foramen pro ulcere habeat, & tractet, quod à Natura ipſa frequenter adeò poſitum eſt. Eodem conſilio Falloppius proxima tonſillarum deſcri- (Obſ. An.) pſit foramina: quæ, fateor, perpetua ſunt, ubi noſtrum frequenter deeſt. Sed hoc ipſo noſtrum multò fallere aptius eſt, quòd perpetuum, & conſtans non eſt.

Duo quædam carnea Veſicæ Corpora.

Vid. Adv. III. An. 42.

9. Nunc juvat nonnullas ex his rebus proponere quas in dicatis urinæ, & ſemini inſtrumentis compertas habeo. Et primùm ubi ureteres arctato orificio in veſica finiuntur, productis ulteriùs ex ſe fibris, unum utrinque craſſiuſculum, teres, & compactum corpus excitant, quod ſolet poſteriùs intra veſicæ collum protuberare. Carnea hæc duo corpora aliquantùm progreſsa, concurrunt, rarò lineâ rectâ, nempe inter utrumque ureterem, rarò etiam ad modum curvæ lineæ, verùm obliquè deorſum lata ad angulum inclinantur, quo ex angulo in maribus ſæpiùs vidi neſcio quam lineam deorſum promiſsam, illique urethræ prominentiæ, quam gallinaceum caput vocant, continuatam. Hac linea, ſive iis corporibus digiti apice deorſum tractis, contrahi ureterum oſcula, & coarctari videntur. Quas res poſtquam frequenter obſervavi, tum primò agnovi, quid eſsent duo teretia corpora, quæ in virili aperta veſica, at ſine ulla explicatione, delineavit ſolertiſſimus Auctor Graafius in ſuo de Virorum Organis tractatu; etſi fateor, non poſse me aſsequi per anatomen, quid ſit illud tertium corpus quod ad priorum concurſum deſcendere ad perpendiculum in Figurâ eâdem facit, & præterea non intelligere, quamobrem in poſteriore de Mulierum Organis tractatu in his quas pariter apertas delineat, muliebribus veſicis ea ſemper corpora prætermittat. Porrò hæc duo quæ deſcripſimus, corpora non modò in mulieribus, ſed neque in his ferè omnibus, quæ quidem ego diſsecui, brutis, ſive noſtri ſexus, ſive ſequioris, Prudentiſſimus animantium Conditor prætermiſit.

Urethræ Foramina, & Canaliculi peculiares.

T. 4. F. 4. Lit. B. C. D. Vid. Adv. IV. An. 8. 9. 10. 11. 16. 17. 18. 19.

10. Plures ante annos in ſuperiore urethræ virilis pariete multa interiùs peculiaria *Foramina*, ſeu excretoria oſcula animadverti, quæ in eadem recta linea ſecundùm urethræ longitudinem diſponuntur. In plurimis oſtendere ſe ſe incipiunt ab extremo urinario meatu pollicem unum tranſverſum, deſinunt autem ſeptem, vel octo tranſverſos digitos ab eodem. Et ſicuti rarò decem, vel undecim plura ſunt, ſic rarò tribus, vel quatuor pauciora inveniuntur. Hæc quamvis certam inter ſe diſtantiam magnopere non ſervant, tamen non ſæpe fit,

Digitized by Google

ſit, ut alterum ab altero totum digitum tranſverſum abſint, & noviſſima præſertim, ut quæ minùs inter ſe diſtare ſolent, quàm prima. Ut diſtantia, ita magnitudo incerta eſt, ſic tamen ut quàm ſæpiſſimè quæ prima ſunt, eadem maxima quoque ſint. Maxima autem nunquam tanta fuerunt, ut eorum orificium frumenti grano operire non potuiſſem, & raró minima obſervavi quibus ſetam indere non potuerim. Elliptica figura ſunt, quamvis non raró triangularia ferè conſpexerim; at ſemper ſecundùm urethræ longitudinem eorum figura protenſa eſt. Preſſione guttas emittunt liquoris ſubalbidi, craſſiuſculi, & lenti, quemque cùm nuper in quodam viro cum eo contuliſſem qui ex mucoſis Præſtantiſs. Cowperi glandulis in urethram pariter exprimitur, conſimilem admodum obſervavi. Poſt primas guttulas ſi ſupra foramen quodvis appreſſum digitum deorſum ducas, id alias dabit; non ita promptè, ſi infra foramen, aut ad ejus latera appreſſum, ipſum foramen versùs ducas. Pariter ſi ſpecillum, aut ſetam per ea foramina ſurſum adigere volueris, minimo negotio adiges, non ita verò, ſi deorſum, aut ad latera impellere libuerit; quamvis & oppoſitum, & utrumque ſimul aliquando obſervavi. Sunt ergo utplurimum hæc foramina ſecundùm urethræ ductum & naturam diſpoſita, credo, ne aliquid ſeminis, aut urinæ interciperent, ſi contra horum curſum converſa eſſent, tum quò liquor is faciliùs prodire, & per urethram diffundi queat; quamobrem neque in pariete urethræ inferiore, ſed in ſuperno hæc foramina ſtatuta ſunt. Continuati autem ſingulis foraminibus Canaliculi ſtatim ferè ſub interna urethræ tunica protenſi occurrunt, alii ad brevem, alii verò ad longiorem tractum, quiſque pro ſui foraminis amplitudine, & pro ſpatio (nam totum hoc ferè occupant) inter illud, & foramen proximum interjecto; quin interdum continens ab uno in aliud foramen aditus eſt. Quorum canaliculorum cùm maximos nonnunquam ſecundùm eorum longitudinem aperuerim, eadem qua urethram, interiùs obductos membrana comperi, tum è foraminibus variæ magnitudinis eam membranam pertundentibus, guttulas deſcripti liquoris intra canaliculos expreſſi. Præter majora hæc, & peculiaria *Foramina*, longè plura, ſed pleraque admodum minora, urethram permeant *Foraminula* ubique paſſim ad latera majorum foraminum, interdum quoque pauló infra hæc, ſupraque occurrentia: quæ retento intus liquore turgidula non raró ſpecie ſubrotundorum albeſcentiumque corpuſculorum imponunt. Is liquor admodum ſimilis deſcripto eſt. Eum ego turgente ſpongioſo urethræ corpore intra hanc opportunè exprimi, opinor, ejuſdemque corporis turgentiâ hunc etiam qui in majorum foraminum eſt canaliculis, extrudi,

quan-

quanquam hoc magis tribuo tumentibus eodem tempore penis corporibus; nam illud urethræ quò magis circa ſuperiorem hujus parietem, atque ideò circa majora foramina protenditur, ne vitiet teretem, cui inſervit, colis figuram, eò magis attenuatur. Porrò urethra uti ſuperiùs à proſtatis, & Cowperi glandulis, ſic inferiùs ab his omnibus Foraminibus oblinitur, ne fortè tranſituri ſeminis multum ſubſiſtat, atque depereat, niſi per lubricum tranſmittatur; tametſi adversùs etiam acrimoniam urinæ, facilè in veſica acrioris factæ, id fortaſse præſidio eſt, quod continenter ab iiſdem loculis deſtillat. Nam in fœminarum quoque urethra ſæpe ſubrotunda corpuſcula, qualia in urethra virili, ſæpe mediocria etiam prope veſicam obſervavi foramina, circulari, elliptica, triangulari figura, ſetam ſurſum versùs tantummodo admittentia, ſimillimumque cum virilis urethræ foraminibus liquorem proferentia. Quorum jam aliquot demonſtravit Præcl. Bidlous; ſed à glandoſo urethræ corpore pariter ac paulò inferiora lacunarum oſcula deduxit: qua de re ego ampliùs quærendum puto. Cæterùm cui minora hæc urethræ foramina videre placuerit, is virilem urethram ſecundùm ejus longitudinem apertam, ſuper tabella ſic extendat, ut nihil digitis exprimat, nihil abſtergat, tum ſi foramina nimis fortè parvula laterent, ſole, vel præclara luce admiſsa, variè ad lumen tabellam inclinet: hac nempe ratione (quæ ad multas quoque res, quas in ulterioribus proponam, dilucidè magis perſpiciendas conducet) tum ea foramina aſsequetur, tum alba quædam vaſcula limpidi humoris, lentique plena per virilis urethræ ſuperficiem longè latèque diſcurrentia: Quæ tametſi non ſemel vidi, & alicubi in urethra hiare perſpexi, quoniam tamen mihi de illorum ortu atque principio nondum conſtat, non videntur hìc pro exploratis eſse ponenda.

Vid. Adv. IV. An. 24.

An. hum. Corp. T. 51. Fig. 3.

De Glandulis Coronæ Penis nonnulla.

11. In tauri, atque etiam in canis præputio, & glande ſecretorios folliculos demonſtrare facillimum eſt; ſed in homine non niſi in glandis corona poſse glandulas oſtendi, Solertiſſimus apud Pariſienſes Anatomicus obſervavit. De quibus quoniam aliàs ſecundùm Cl. Viri deſcriptionem ad Academiam retulimus, nunc pauca tantùm juxta poſteriores noſtras, eaſque multiplices obſervationes proponentur. Et primùm ut reticeam, eas glandulas, ſive alba illa, & ſubrotunda quæ in corona occurrunt, corpuſcula rarò deſcriptum ordinem, & diſpoſitionem ſervare, illud non reſpondet, in omnibus ſemper glandibus eſse admodum manifeſta. Glandes enim vidi in quibus conſpici vix poterant, & in quibus nullo modo conſpici poterant. Illud multò minùs reſpondet, ſemper ipſa eodem circiter eſse numero; Illudque etiam minùs, quòd nulla unquam in præputio ſe oſten-

T. 4. F. 4. Lit. K.

Vid. Adv. IV. An. 12. 13.

oſtendant, cùm aliquando in eodem ſtatim infra coronam plura conſpexerim, nonnunquam ferè omnia in ſummo præputio, ſæpe verò aliquot ad latera, aut ad finem freni, aut ipſo ſuper freno in eodem pariter præputio obſervaverim. Hoc potiùs animadverti, quòd etſi ea corpora, magnâ profectò varietate, duobus modò, modò tribus, modò quatuor, aut quinque ſeriebus coronam ambiunt, atque aliàs in coronæ dorſo, aliàs in lateribus creberrima & conſertiſſima exiſtunt, in eo tamen utplurimum conſtant, ut cùm appropinquare freno incipiunt, primùm rara utrinque, & ſingularia, poſt nulla omnino ad certum aliquod intervallum conſpiciantur. At hæc quidem omnia non magni momenti ſunt; illud gravius, non potuiſse unquam me ex eis corpuſculis aliquid exprimere, aut certè albam craſsamque materiam, quæ egrediens in fila formetur, ſed neque foraminulum, aut foraminuli veſtigium ullum in eo ubi deſcriptum eſt loco, viſu attingere potuiſse. Sed non propterea ad illorum ſententiam continuò accedam qui ea corpuſcula non glandulas, ſed papillas potiùs eſse, cenſuerunt: neque enim meas cum dexterrimi Anatomici obſervationibus comparari, nedum his anteponi, poſtulo: tantùm quid ego obſervaverim, fideliter propono. Cæterùm ut ut hæc ſunt, certè ego plurimum ſemper obſervationi Cl. Viri debebo. Poſtquam enim certior factus ſum, deſcriptas ab illo eſse glandulas quæ ſcaturigines eſsent materiæ, quæ non ſine certa utilitate intra virile præputium congeſta invenitur, tum ex conſimili materia conjecturam cœpi, ſimiles glandulas in muliebri genitali eſse detegendas. Qua conjectura adductus cùm circùm tentiginis coronam nequicquam primò perquiſiviſsem, inveni poſtmodum in alis ſive nymphis longè conſertiſſimas, uti jampridem in commentariolo Academiæ tradito teſtatus ſum, pluribuſque poſtea accuratioribus etiam obſervationibus confirmavi. Sunt nempe in tota alarum utraque facie creberrimæ glandulæ, modò extremum earum limbum, ſupremamque partem excipias. Exteriùs item ab lateribus, necnon ſupra, infraque ipſas alas ſolent occurrere. Et parvulæ quidem ſunt, ſic tamen ut leniter tractis, extenſiſque alis, ſæpe in ſingularum glandularum medio foraminulum conſpici queat, ex eoque proſtans concolor glandulis ſubalbum, & pertenue filum: quod ſi à pluribus glandulis admoto digito abſterges, proclive erit intelligere, has ex illarum eſse genere quas ſebaceas vocare placuit noſtro quem ſupra laudavi, Academico. Quare & ego has ſoleo *Sebaceas Nympharum Glandulas* appellare.

Sebaceæ Nympharum Glandulæ.

T. 3. Lit. *e. e.*

Vid. Adv. IV. Anim. 34.

De Aure hum. c. 1.

12. Quoniam ad *Sebaceas Glandulas* perventum eſt, non alienum eſt, Sodales, de iiſdem, quotquot mihi, &, ubicunque cognitæ ſunt, & quo differant hæ omnes glandulæ inter ſe, proponere. Malpighius

Digitized by Google

ghius veſter de his glandulis meminit quæ in facie, quæque in ipſis labris occurrunt. Quarum de primis, quæ ſcilicet in genarum, myſtacis, menti, naſique potiſſimùm inferioris cute cernuntur, deque pluribus iſtarum loculis, innatoque ductui frequenter pilo, aliàs mihi videor ad Academiam retuliſse, eaſdemque in majores, & minores diviſiſse. Quæ verò in labris poſitæ ſunt, eas nuper obſervando, haud multùm abſimiles comperi his albis ſubrotundiſque corpuſculis quæ paulò ante in glandis corona extare, dicebam. Raræ admodum, & paucæ ſunt, ex iiſque aliquid materiæ ſebaceæ nonnunquam expreſſione elicere viſus ſum. Idem Cl. Civis veſter huic glandularum generi illas etiam quodammodo accenſuit quæ in palpebris miliares ſunt, quibuſque hydatides iſtarum partium aliquando fieri, exiſtimavit: qua in re omnino videtur Galenum (*) in animo habuiſſe. Nam Galenus eaſdem utique glandulas vidit, etſi, ut multas alias, non corpora glanduloſa, ſed adipoſa eſse, credidit: quæ res cùm aliis deinceps Anatomicis ad eundem modum impoſuerit, hinc, opinor, factum eſt, ut complurium glandularum vera agnitio, atque adeò inventio in hoc uſque ævum dilata ſit. Et hæ ſanè, quas dico, glandulæ interiori tunicæ palpebrarum intextæ in bobus, atque vervecibus nil aliud primùm niſi adipis ſubflavi congeſtiones videntur: quæ paulò attentiùs inſpectæ glanduloſi plexus eſſe inveniuntur ex creberrimis, minutiſſimiſque lenticularibus particulis in varias formas, magnitudineſque coagmentati. Hi potiſſimùm in palpebra inferiore ad internum angulum inſignes, & conſpicui ſunt. Glandulæ præterea ex eodem genere ſingulares, ſed majores, in ovibus, atque item in canibus ſolent occurrere. Cæterùm ex hujuſmodi glandulis ſeroſa materia, non ſebacea exprimitur: nec mihi ipſas in palpebris humanis demonſtrare proclive eſt, ut ut recentiores Anatomici non deſint qui in his deſcripſerint, atque etiam delineaverint. Illas contra glandulas facilè in ſebacearum genus admiſerim, quas in hominum pariter, atque in brutorum tarſis linearum albarum formâ conſpicimus ad extremum tarſorum limbum in foraminula, ſive in parva excretoria oſcula deſinentium. Quæ foramina etſi quoſdam veteres Profectores ex parte noviſſe, ſuſpicor, lineas verò ipſas Bauhinum, utraque autem ante quadraginta annos deſcripſiſſe Meibomium, intelligo; non pigebit tamen, ex meis circa haſce glandulas obſervationibus

Op. Poſth.

De Sebaceis Naſi, & Labrorum Glandulis.

De Glandulis Subpalpebralibus.

Glandulæ Palpebrarum Sebaceæ.

T. 4. F. 1. Lit. c. d.

Theatr. Anat l. 3. T. 10. F. 5.

(*) De uſu part. l. 10. c. 7. ubi poſtquam docuit, palpebras à perioſtio deſcendente, & rurſus remeante bis ſuccingi, hæc adjecit. *Spatium verò inter duas portiones perioſtii corporis medium viſcoſa, atque unctuoſa occupant cum membranis quibuſdam à muſculis extenſis, quo loco etiam quas vocant ὑδατίδας gigni contingit, unctuoſis his corporibus (quæ molliendarum ſua pinguedine palpebrarum gratia à natura fuerunt comparata) ſupra modum naturalem aliquando auctis.*

bus hic pauca aliquot proponere. Epiſtolam namque Meibomii, quòd, uti opinor, rariſſima eſt, reperire nuſquam potui: quæ fortaſſe cauſa eſt, quare in palpebrarum hiſtoria à pleriſque Recentioribus hæ glandulæ pretermittantur, ab aliquo etiam earum oſcula pro abducentibus ad nares vaſculis proponantur: & præterea iſta Meibomii Figura quæ cum Blaſio quidem, & Bartholino circumfertur, in pluribus rebus tam à vero aliena eſt, quàm quod alieniſſimum. Igitur glanduloſæ hæ lineæ, quæ in ſuperiore palpebra ut plurimum inclinatæ, nonnunquam etiam tortuoſæ, & quò magis ejuſdem palpebræ medio appropinquant, eò longiores ſunt, in univerſum in ſuperiore longiores, in palpebra autem inferiore eſse ſolent latiores. Certum numerum minimè, in eodem etiam homine, obſervant; attamen in palpebra inferiore ſupra triginta, aut infra viginti, in ſuperiore autem infra triginta, aut ſupra quadraginta rarò numerantur. Nil aliud verò ſunt niſi aggeries minutiſſimarum glandularum, quarum exiles canaliculos in majorem ductum confluentes, qui lineæ cujuſque medium tenet, ſæpe in bobus, nonnunquam & in ipſo homine videre viſus ſum: is ductus in foraminulum terminatur. Harum glandularum in ipſis palpebrarum angulis nullæ ſunt præterquam quæ carunculæ lacrymalis dictæ ſuperficiem inſternunt. Hæc namque, uti ego aliàs indicavi, albicantibus quibuſdam tuberculis inæqualis eſt in plures lobulos diviſis, atque oſculum excretorium in medio habentibus, unde ſebaceam materiam, non minùs quàm iſtam linearum, aliquando in fila formatam pluries memini expreſſiſse. Ab iiſdem tuberculorum oſculis nonnulli prominent pili, qui, ut exigui tenuiſſimique ſint, in nullis tamen quæ quidem ego ſecuerim, brutis à Natura prætermittuntur. Porrò eas omnes palpebrarum glandulas fontes eſse, exiſtimo, illius materiæ quæ in ophthalmiis, & generatim in illo oculorum affectu qui Græcis Λήμη appellatur, copioſior, & viſcidior reddita, cilia præſertim in ſomno fœdat, atque conglutinat, quæque abſente etiam ophthalmia, ad oculorum majores angulos noctu præcipuè colligitur, circaque ipſos exſiccatur. Et de Palpebrarum glandulis hactenus. Jampridem verò in mammarum virilis, muliebriſque ſexus areolis tubercula quædam animadverti totas nonnunquam areolas confertiſſimarum verrucarum modo occupantia, aliàs ad baſim papillæ potiſſimùm prominentia, ſæpiùs verò hic illic per areolas diſſeminata. Haud rarò duo, vel tria in unum junguntur: habentque ſingula excretoria oſcula attentè inſpectantibus manifeſta. Et licet ea tubercula aut perexigua, aut etiam nulla interdum mihi ſe ſe oſtenderint, ut in ſenibus præſertim tabidis, & macie confectis; id tamen rarò admodum con-

tin-

Anat. Animal. T. 1. F. 13. Anatom. quart. renov. l. 3. T. 10. F. 5.

Vid. Adv. VI. An. 45. 46. 47.

Vid. Adv. VI. An. 79.

Glandulæ Areolarum Sebaceæ. T. 4. F. 2.

Vid. Adv. V. An. 6. 7. 8. 9. 10.

tingit. Hæc poſtea vidi tubercula in Bidloi Tabulis delineata, naturalibus quidem valde majora, ut quæ ope microſcopii deſcripta ſunt, neque ita præterea, ut auferri, mutarive aliquid non poſſit: qua in re diligentiam magis deſideres trium, vel quatuor Anatomicorum qui eandem in ſuos libros Figuram, ſed proportionis nulla habita ratione, tranſtulerunt. Tradit autem Bidlous, aliquando ex iis tuberculis humorem limpidum emanare. Ego verò non hunc modò, ſed haud rarò ceu ſeroſum lac, interdum quoque ceu veri, albiſſimique lactis guttas de tuberculis iiſdem expreſſi ex cadaveribus etiam (quod magis admirere) virilibus. Addere etiam poſſum, me in duabus, vel tribus mulieribus lactiferos ductus vidiſse, quales ad papillam pergebant, & hæc versùs areolarum tubercula contendentes; & præterea cùm nutrix quædam, hortante me, ſibi areolam admotis digitis vix preſſiſset, continuò albas velut lactei ſeri guttas de his tuberculis erupiſse, tum abſtersâ areolâ, rurſuſque preſsâ, eaſdem rurſus erupiſse. Quibus obſervationibus factum eſt, ut eam interdum mihi ſuſpicionem injecerim: juventne tubercula hæc, ſuppleantve officium papillæ tunc præſertim cùm introrſus hæc, non infrequenti nempe vitio, ſubſidente & quaſi retracta, nihil quod infans labris exceptet, nihil quod ſugat, præter areolam relinquitur. Nil tamen pro certo de re hac affirmare nunc auſim, ut qui neque ex una, aut altera ſectione aſseverare quidquam ſoleam, & viciſſim ſciam, nutrices duas, cùm, me ſuadente, ea tubercula compreſserint, nil tale exprimere potuiſse. Ea potiùs tubercula pro ſebaceis glandulis interim habenda exiſtimarem; propterea quòd ſebaceam materiam ex eorum oſculis proſtantem frequentiſſimè viderim, neque minùs frequenter expreſserim. Super has quas hucuſque expoſui, glandulas, alias de eodem genere per obſervationem extare didici, non modò in auriculis, in quibus à Cl. Sodale noſtro Valſalva deſcriptæ ſunt, ſed intra ipſas ſtatim nares, in cervice, in clunibus, latèque in mammis circùm areolas, ad genua, ad ſcapulas, circa umbilicum, in ſcroto, in penis integumentis, in perinæo, circùmque ipſum anum; ubi à Cl. etiam Bidloo obſervatæ eſse videntur, qui tubercula glanduloſa vocavit; in pube item, & monticulo Veneris, inprimis verò (ut alias denique reticeam partes) in muliebris pudendi labiis. In his namque omnibus locis & certa quædam obſervavi tubercula, & ſebaceam ferè ex omnibus expreſſi materiam. Quoniam tamen cunctis memoratarum partium tuberculis ſive mediocres, ſive perexigui, & viſum fermè eludentes pili innaſcuntur; poſset aliquis iſta omnia tubercula quæ ego glandulas ſebaceas voco, illaque etiam quæ in caruncula lacrymali deſcripſi, nil

An.hum. corpor. T. 19. F. 3.

Cetera Glandulæ Sebaceæ.

De Aure hum c. 1.

An.hum. corpor. in Expl. F. 5. T. 47.

Vid. Adv. IV. Anim. 31. 32. 33.

niſi pilorum conceptacula, & bulbos vocare: cum quo ſanè (tametſi aliquot non deſunt, quæ reponantur) haud magnopere contendam. Unum tantummodo admonebo: è pinnarum naſi glandulis pilos, ut antea dictum eſt, prodire, & facilè quidem non ſine certa ob excernendæ materiæ rationem utilitate; non inde tamen effici quò minùs illæ pro ſebaceis glandulis habeantur. Ut ut eſt; non idem judicium ferre oportet de his glandulis quæ in corona penis, quæ in nymphis, quæ in tarſis, quæque in labris deſcriptæ ſunt. Ex his enim pronaſci pilos nunquam vidi, ut neque ex iis quæ per areolas diſſeminantur. Nam quòd Bidlous, quique ejus figuram deſcripſerunt, hiſce ultimis pilos appingunt, id nempe cum meis frequentiſſimis obſervationibus non conſentit. Cæterùm unuſquiſque per ſe poterit de glandularum iſtarum uſibus exiſtimare, ſi nympharum, areolæ, glandis, labrorum, oculi, aliorumque quibus appoſitæ ſunt, locorum naturam, utilitateſve conſideraverit.

Vid. Adv. V. An. 2.

Nonnulla de Vagina.

T. 3. Lit. I. I.

Vid. Adv. IV. Anim. 24.

Vid. Ibid.

13. Nunc ut eò unde digreſſus ſum, redeam, duo adhuc, vel tria quæ in locis muliebribus obſervata habeo, protinus exponam. Atque illud primùm minoris fortaſſe momenti videatur, vaginæ rugas contra atque ab Anatomicis traditum eſt, minimè circulares eſſe, aut in orbem commeantes, ſed utrinque ab lateribus vaginæ, nonnunquam etiam inter utrumque latus poſteriùs certum quoddam ſpatium ſolere intermittere: quo loci quiddam quaſi tendineum, firmumque interjectum eſt. Sunt porrò eæ rugæ creberrimis prominentiis crenatæ aliis majoribus, aliis perexiguis, pleriſque autem pyramidalibus; *papillas* diceres, quibus magis mulier venerem ſentiat, præſertim quoniam interior vagina, ejuſque adeò rugæ ferè ex nerveo corpore, quodque in cute papillare vocaremus, contextæ ſunt; nec verò eæ prominentiæ ſolent ampliùs in his mulieribus reperiri quibus crebra venus, creberve partus, diuturna ætas, longum profluvium, aliudve conſimile vitium ejus partis ſenſum hebetaverit. Quòd ſi aliquis etiam velit, & has prominentias, & mox indicandas cervicis valvulas in eum potiſſimùm finem conſtructas, ut ſit unde poſſint in partu muliebria loca dilatari, huic ego homini non ſum magnopere adverſaturus. Illud denique hìc loci prætereundum non exiſtimo: corpus iſtud glandoſum quo muliebris urethra ambitur, quantùm longum, latumque eſt, tanto ſpatio intra vaginam protuberare. Cujus hæc protuberantiæ utilitas eſt, ut eo tempore quo fibris carneis ab ano productis idem corpus deorſum trahitur, & viri genitale arctiùs comprimat, & viciſſim arctiùs ab hoc compreſſum, liquorem quo ſcatet, largè, & opportunè profundat.

Valvulæ Cervicis, Uteri.

14. Uteri cervicem rugoſam atque aſperam eſſe, apud Anatomicos

coſ pleroſque omnes reperitur. Illud non videor legiſſe, has rugas, T. 3. Lit.
hancque aſperitatem fieri à *Valvulis*, non ſurſum, ſed deorſum ver- L. L.
ſus ſpectantibus. Severinum quidem Pinæum ſic obſervaſſe, has ru- Vid. Adv.
gas radices infernè ſitas habere, aciem autem ſurſum tendentem, IV. Anim. 37. 38.
atque adeò ingreſſum facilè, regreſſum difficilè concedere, de Tho-
ma Bartholino didiceram. Sed ex virgineis, aliiſque potiſſimùm in- Anatom. quart. re-
tegrioribus uteris, propria inſpectione ſic didici. Præter quoſdam fi- nov. l. 1.
brarum faſciculos intra uteri cervicem ſecundùm ejus longitudinem, c. 29.
aliquando in medio, aliàs à lateribus extantes, jamque Anatomicis
ſatis notos, carneæ nonnunquam, & craſſæ fibræ, ſæpiùs verò plu-
res firmæ valvulæ ex duplicata cervicis interiore membrana produ-
ctæ, in tranſverſum, vel obliquè inter illos fibrarum faſciculos pro-
tenduntur ea ratione uti loco ſuperiori, unde naſcuntur, limbo
altero firmè inhæreant, ſed alterum qui ſolutus eſt, deorſum conver-
ſum habeant. Ob eamque cauſam efficitur, ut admoto ipſis appreſ-
ſoque ſpecillo deorſum quidem minimo negotio aditum permittant,
ſurſum verò adactum omnino aſcendere prohibeant, contra atque à
Severino traditum eſt. Quem ſtructuræ modum atque rationem ne-
gligendam non exiſtimo hoc magis, quòd in pluribus præter mulie-
rem animantibus eandem ferè ab Natura ſervari, conſtat. In terre-
ſtri namque echino ſuccingi uteri orificium annulo eadem ratione
conſtructo, in Miſcellaneis Inclytæ Academiæ Leopoldinæ conſcri- Dec. 1.
ptum eſt. In ove autem, & vacca uteri cervicem haud abſimili ſtru- Ann. 2.
ctura impeditam eſſe, cùm alii antea indicarunt, tum ego, quòd Obſ. 58.
haud inelegans, nec ſatis tamen cognita ſit, quomodo ſaltem in vac-
ca habeat, demonſtrabo. Uteri cervix, ſive is tubus qui à cor-
nuum concurſu ad vaginam uſque protenditur, in crebras & confer-
tas plicas rectà ſecundùm ejus longitudinem ductas aſſurgit. Hæ pli-
cæ loco omnes eodem magis elevantur ſic ut univerſæ annuli imagi-
nem repræſentent: idque cùm ſemel aliquando, bis nonnunquam,
aliàſque ter faciant, propterea uno aliàs annulo, aliàs pluribus im-
pedita cervix reperitur. Solent tamen inferiores plicæ aut modicè,
aut nihil aſſurgere: hoc unum annulorum formæ perfectæ deeſt. Et
quoniam annulo qui cornibus propior eſt, minùs inſequens arctus eſt,
& deinceps cæteri quò exteriores, eò minùs contracti ſunt, fit ob
eam rem, ut ita obicibus & quaſi valvulis deorſum converſis, lon-
gè ſpecillo proclivius ſit uterum egredi, quam ſubire. Neque par-
vo impedimento eſt ipſius etiam oſculi uteri conſtitutio. Cùm enim
eædem plicæ, in fine haud ineleganter laciniatæ, ad oſculum con-
ſtruendum omnes producuntur, tum quæ ſuperioribus proximæ ſunt,
& deinceps cæteræ quantò magis à ſuperioribus remotæ ſunt, tantò
ma-

Digitized by Google

magis ex ordine elongantur: hinc fit uti oſculum, non ad pudendum è regione convertatur, ſed parietem vaginæ ſupernum ſpectet. Quæ res ſicut excipiendo taurini membri meatui, qui ſcilicet in glandis apice inferiore aperitur, ſingulariter juvat, ita ad externas injurias defendendas non mediocriter conducit. Atque hic oſculi uterini poſitus, ſi quid ego judico, errorem objecit Amicis, Viriſque duobus longè præſtantiſſimis Mercuriali meo, veſtroque Civi Varolio, dum illam idcirco figuram in procreandis liberis magis naturalem cenſuiſſe videntur quæ à brutis præmonſtratur, quòd ad poſteriora in muliere etiam, uterinum oſculum converſum eſſet. Quæ res à muliebri quidem diſſectione tam diſcrepat, quàm quod maximè. Illud contra in mulieribus pariter, atque in vaccis ad obſtruendum uteri aditum cum illis valvulis concurrit, quòd muco quodam, ſeu lentore uterina cervix redundat: qua de re in ulterioribus ampliùs dicemus. Cæterùm cur Natura ſic uteri cervicem præſepſerit, an arcendi aeris, nocuique adeò frigoris causâ, an verò etiam uti ſeminis craſſiorem partem, quam ſubire uterum, de multorum ſententia neceſſe non eſt, in hunc jaculari prohiberet, aliorum, veſtrumque inprimis, Sodales Clariſſimi, judicium facio. A me quidem & iſtud, & quidam etiam nervorum plexus ſuper tubarum uteri vincula quæ alis veſpertilionum aſſimilantur, eleganter, ut non ſemel vidi, proſerpentium, atque alia inſuper quæ in muliebribus, cæteriſque corporis partibus cognita compertaque habeo, quoniam noſtra, quæ primo loco pollicitus eram, jam plura videor propoſuiſse, in aliud tempus rejiciuntur.

Piſan. Prælect. c. 13.
Anat. l. 4. c. 4.

15. JAm verò illa, quæ à graviſſimis Anatomicis olim quidem propoſita ſunt, nunc autem ferè obſoleta, omittuntur vulgò, ac deliteſcunt, ex parte aliquâ enarrabo, ut ſi minùs ipſe de meo proferre poſsum digna quæ hìc recitentur, at certè nonnulla ex iis referam Viris qui digna oppidò ſcripſerunt quæ in antiquum notitiæ, communiſque uſus locum reſtituantur. Galenus igitur in cartilagine cricoide capitula oſtendit, in arytænoide autem ſinus; per hæc verò utramque cartilaginem mobili admodum committi articulatione, demonſtravit. Cujus rei utilitas tanta eſt, ut eâ remotâ, potiſſimus laryngis uſus ampliùs non conſtaret. Neque enim aut plerique iſtius muſculi, quos proprios vocant, utiles eſsent, aut horum, atque arytænoidum actiones, & utilitates explicari ſatis poſsent, niſi ea capitula, ii ſinus, eæ cartilaginum juncturæ haberen-

De Uſ. Part. l. 7. c. 11. & alib.
Arytænoidum cum Cricoide Articulationes.
T. 2. F. 6. Lit. c. d.
Vid. Adv. V. An. 49.

rentur. Quæ cùm ita eſsent, à Curtio (*a*) poſtea, Veſalio (*b*), Stephano (*c*), Valverdo (*d*), Fuchſio (*e*), itemque à Columbo (*f*), à Fabricio (*g*), atque à Caſparo Bavhino (*h*) minimè prætermiſsa, ſed ab omnibus deſcripta ſunt, à multis etiam delineata: ut alios mittam Anatomicos, eos præcipuè qui aut inferioris ſubſellii ſunt, aut qui illam ſaltem juncturam commemorare contenti, neque cætera delinearunt, neque accuratè deſcripſerunt, quos inter demiror eſse Caſerium, ut qui tam diverſis, tamque elaboratis Iconibus cæteras hujuſmodi partes eſt perſecutus. Sed qui à Caſpari Bavhini temporibus in hanc uſque diem Anatomici floruerunt, quos mihi quidem videre contigerit, ita de iis rebus multùm ſilent, ut perpauci articulum ipſum nominent, vix unus, iſque ante hos totos triginta annos, Antonius Molinettus exponat. (*) Sic igitur habendum eſt. *Diſſ. Anat. l.3. c.11.* Cricoides cartilago fert in ipſa ſuperna ora ab laterali poſtica parte oblongum utrinque capitulum eleganter candidum, & lævigatum. Lævis pariter ſinus eſt in utriuſque arytænoidis baſi à parte externa, & poſteriore. His ſinibus arytænoides iis quæ dicebam, capitulis inſidunt, atque ita articulatæ circùm perichondrio, laryngis tunicâ, muſculiſque etiam aliquot continentur. Sicque facilis arytænoidibus mobilitas eſt, ſive antrorſum, ſive retrorſum, ſive pariter ad utrumvis latus ſint agendæ: quibus de motibus copiosè inprimis ab Hieronymo Fabricio diſputatum eſt. *De Laryng. P.3. c.7.&c.* Neque verò Divini Opificis Providentia his tam crebrò, tam diversè motis articulis illud negavit quod cæteris impertivit, ut à glandulis mucilaginoſis lubricarentur: Quod cùm ego à primo conjectura tantùm fretus, exiſtimaſsem, dearticulando poſtmodum diligenter ab externo latere has juncturas, reperi ad ambas utriuſque capituli extremitates, totumque inſuper latus internum parvulam ſubſtantiæ cujuſdam laciniam naturâ mollem, & ſubrubentem, quam cùm aliquando cum mucilaginoſa glandula, quam de vagina cujuſdam tendinis ob hanc ipſam cauſam extraxeram, non ſine microſcopii auxilio comparaſsem, ejuſdem generis, & ſtructuræ judicavi. Certè ex ea lacinia ſatis pro articuli parvitate mucilaginis exprimitur, quæ & intra cavitatem juncturæ agnoſcitur ab his præſertim qui in bove antea perquiſiverint. Sunt enim in bove non ſolùm juncturæ iſtæ (quas præterea

in

(*a* In Mundin. Anat. Explic. ubi de anat. epiglot. (*b*) De hum. corp. fabr. l. 6. c. 38. (*c*) De diſſect. part. corp. l. 2. c. 43. (*d*) Anat. corp. hum. l. 1. c. 39. (*e*) De hiſt. hum. corp. l. 1. c. 43. (*f*) De Re anat. l. 1. (*g*) De Laryng. Part. 1. c. 5. & ſeq. (*h*) Theatr. Anat. l. 5. c. 94. (*) Dum hæc prælum jam jamque ſubitura eſſent, etiam in Idea Machinæ Humanæ Cl. Viri Joh. Mauricii Hoffmanni nunc primò ad nos importata factam harum rerum mentionem vidi Sect. 17. §. 5. & 6. quod meæ fidei eſſe duxi hic ſaltem Lectoribus indicare.

Digitized by Google

in canibus, ovibuſque reperi, quaſque in conſimilibus extare brutis, vix eſt, cur dubitem) ſed cùm glandulæ mucilaginoſæ in his in quibus demonſtravi, locis conſpicuæ ſatis ſunt, tum tanta ineſse mucilaginis copia ſolet, quantam quis in iis eſse juncturis, ita facilè non putaverit.

Laryngis Ventriculi. T. 2. F. 1. Lit. *g*. F. 2. Lit. *f. f. g. g. h. h.* F. 3. Lit. *a. a.* F. 4.

16. Sed eſt aliud in larynge ab recentioribus Anatomicis vulgò omiſsum, quod ſi non æquè neceſsarium, eſt longè certè memorabilius, longèque dignius quod veſtris, Sodales ingenioſiſſimi, meditationibus ſubjiciatur. Id quò faciliùs accipi poſſit, priùs quid ſit glottis, ex quibus, & quomodo fiat, paucis eſt verbis commemorandum. Glottis itaque, ſive potiſſimum vocis organum rima oblonga eſt à particulis effecta pluribus utrinque in laryngis cavitate protuberantibus: quæ cùm poſteriùs obliquè aſcendant, anteriùs horizontales ſint, rima quoque à poſteriore parte obliquè aſcendat, à priore ſit horizontalis, neceſſe eſt. Obliqua autem rimæ pars ab arytænoide utrâque efficitur, & ab longiore item glandularum arytænoidæarum utroque crure, ſicque ea pars glottidis duplex eſt. Duplex horizontalis quoque eſt. Utrinque enim ſit ex duplici albo ligamento, ſive ex duplici fibrillarum faſciculo, quibus arytænoides, atque thyroides inter ſe conjunguntur. Ex his ligamentis quod ſuperius eſt, à media fermè arytænoide exortum, ad interiorem & ferè mediam thyroidem producitur, ibique infigitur. Inferius prope ab extremo arytænoidis inferiore proceſſu enaſcitur; hinc ad thyroidem protenſum, in hac ſtatim infra primum ligamentum implantatur. Duo hæc ligamenta ad horizontalem glottidem efficiendam protuberant, eòque magis, quoniam ligamentum inferius, quod quidem extantius eſt, inferiorem thyroarytænoidæi muſculi partem, ſuperius verò crus brevius glandulæ arytænoidææ exteriùs appoſitum, adjunctumque habet, uti ſupra demonſtratum eſt. Nunc illam rem exequar cujus rei causâ hæc à me glottidis deſcriptio ſuſcepta eſt. Igitur inter hæc duo quæ propoſui, ligamenta rima utrinque ferè elipticâ figurâ relinquitur, eâ longitudine, ut modò pollicis, modò aliûs digiti apex pro varia laryngum magnitudine intrudi queat. Hæ rimæ orificia ſunt Cavitatum; ſi quid ego video; longè notabilium: quarum inferiori parti inferior Paris thyroarytænoidæi pars ſubtenditur; à tergo autem ad modicam altitudinem mediis atque etiam ſuperioribus eorundem muſculorum fibris inſternuntur; ſuperiùs verò breviora glandularum arytænoidæarum crura aliquâ ex parte poſita habent; nam qua parte epiglottidis baſi appropinquant, illic majore modò, modò minore adjectâ appendice Cavitates altiores ſunt: quod facilè immiſſo ſtylo obſervabitis. Eâdem qua larynx interior tunicâ, inte-

num. 2.

interiores undique Cavitatum parietes obducti ſunt; quare multis
foraminulis eâ præſertim parte qua glandularum arytænoidæarum
crura imminent, pertunduntur ex iis foraminulis lubricantis, lenti-
que humoris guttulæ prodeunt. Galenus has Cavitates princeps in- De Uſu
venit, & *Ventriculos* appellavit: quod ego nomen tametſi in ſuibus, Part. l. 7.
in quibus hæc eum obſervaſſe, volunt, magis congruere, non igno- c. 13.
ro, quoniam tamen impoſita ab Antiquis vocabula non ſine gravi, Vid. Adv.
& ſingulari cauſa mutanda cenſeo, *Laryngis* additâ diſtinctione, re- V. An. 43.
tinebo. De iiſdem orificiorum nomine meminit Curtius (*a*), ſed
Carolus Stephanus (*b*) etiam deſcripſit, ut mirum ſit, homines
hujus populares Pinæum (*c*), atque Laurentium (*d*), illum à
Galeno tantùm, hunc neque ab ipſo Galeno deſcriptos poſtea tra-
didiſſe. Mirum quoque eſt, Fabricium ab Aquapendente, audito-
remque hujus Caſſerium editis tanto ſtudio de Larynge operibus,
ventriculos, quos copiosè è brutis proponunt, in homine non de-
ſcripſiſſe, hunc verò neque eorum ſaltem orificia delineaſſe. Bauhi-
nus (*e*), & Riolanus (*f*), paucique alii Veteres potiùs indica-
runt, quàm deſcripſerunt: quod pariter factum eſt à perpaucis illis
Anatomicis qui ab eorum ætate ad hoc tempus de ventriculis me-
minerunt. Quæ cùm ita ſint, cùmque in Galeni, itemque in Ste-
phani deſcriptionibus, quæ facilè hominis non ſunt, non pauca ſanè
deſiderentur; nemo poſtea admirari debet, ſi propoſiti à Galeno, à
Bauhino, à Riolano, à Caſſerio (*g*), ſive potiùs à Stephano ven-
triculorum uſus non arriſerint, aut quòd nihil de uſibus eorundem
apud poſteriores Anatomicos reperiatur. Quibus de uſibus veſtrum, Vid. Adv.
Sodales perſpicaciſſimi, judicium, & ſententiam rogo, cùm nihil V. An. 44.
ego de ipſis, ut de re perdifficili, mecum adhuc conſtituerim. Illud 45. 46.
tamen aliquando in mentem venit. Faciantne aliquid ventriculi ad
tonorum vocis diverſitatem. Suſpicionem hanc certa quædam obſer-
vatio quam apud Fabricium memini legere, ſuſcitabat. Docet enim De La-
Fabricius: quæ ranæ graviorem vocem edunt, in his ranis prope ryng. P. 3.
aures ex utraque parte foramen eſſe tenui laxiſſimaque obductum c. 11.
membrana, quam quidem aer in iis gravibus vociferationibus impul-
ſam extrorſum inflet, atque dilatet, ſic ut opportuno ejuſmodi ca-
vitatum additamento ea vocum gravitas, vel potiùs, ut ingenioſiſſi-
mus Dodartius loquitur, earum ſaltem gravis reſonitus debeatur. Memoires
Porrò laryngis ventriculi ſicuti facilè coarctari, & comprimi queunt, de l'Acad.
C ita R. des Sc.
1700.

(*a*) In Mundin. Anat. Explic. ubi de anatom. epiglott. (*b*) De diſſect. part. corp. l. 2. c. 42. &c. (*c*) apud Bauhin. in Theatr. Anat. l. 3. c. 94. (*d*) Hiſt. Anat. l. 9. c. 16. &c. (*e*) Theatr. Anat. l. 3. c. 94. & Inſtitut. Anat. &c. (*f*) Anthropogr. l. 4. c. 11. (*g*) de Laryng. l. 3. c. 2. Cæteros vide locis ante citatis.

ita invicem minimo negotio extendi poſſunt, & prolatari; imò reverà in acutis tonis arctantur, in gravibus expanduntur. Sunt enim ventriculi, ut ante demonſtrabam, ſtatim intra Paris thyroarytænoidæi, atque adeò etiam intra thyroidis circumferentiam conſtituti, ſic ut his contractis, aut relaxatis, illi quoque neceſſariò comprimantur, vel amplientur. Illud autem muſculorum Par ſicuti in acutis tonis conſtringendæ glottidis gratiâ contrahitur, unàque ob eandem cauſam thyroides ab ſtaphylopharyngæis, atque à thyropharyngæis, velut in Epiſtola ad Cl. Valſalvam poſui, coarctatur, ita oppoſita de cauſa illud idem thyroarytænoidæum Par, eademque cartilago in tonis gravibus remittuntur. Atque hæ, Sodales, meæ ſuſpicionis rationes erant. Cæterùm ſive hanc, ſeu conjecturam aliam aliquam circa uſum ventriculorum rectè, ut ſoletis, & diligenter judicare velitis, ante illud facilè requiretis: quibus porrò in brutis, & qua ratione, quemque ad modum conformati hi ventriculi reperiantur: quod quidem ego hoc in loco ex parte aliquâ indicare conſtitui. In cane igitur ab anterioribus arytænoidis duobus proceſſibus (ſunt enim in cane arytænoides figura peculiari) duo ligamenta ad thyroidem utrinque producta orificium inter ſe relinquunt ſingulari forma, quæque admodum ab delineatione Caſſerii diverſa eſt. (De Laryng. T. 9. F. 10.) Inde incipit ventriculus, qui ſtatim inferiore parte ſubſidit, & cavus eſt. Aſſurgit deinde per ventriculi cavitatem thyroarytænoidæus muſculus in quoddam ſeptum; quod tamen hanc primam ventriculi partem omnino ab altera non diducit, quæ multò quidem ſpatioſior eſt. Quod enim inter id ſeptum, atque thyroidem interjectum ſpatium eſt, hoc totum non modò tenet, ſed altiùs quoque aſcendit, & præterea retrorſum verſùs dilatatur. Et in cane quidem ventriculi ad hunc modum utrinque habent. In equo autem, itemque in ſue ad quem modum conſtructi ſint, deſcribere occupavit Fabricius, (De Laryng. P. 1. c. 2.) de quo hæc, opinor, ſat cognoſcetis. In ovibus verò, atque in bobus neque ulla pars glottidis duplex eſt, neque ulli uſpiam ventriculi, aut aliqua ſaltem ventriculorum ſimilitudo reperitur. Sicque (Ibid. P. 3. c. 2.) idem Fabricius in eo labitur, quòd dicendum ſtatuat, terreſtria omnia animalia laryngis ventriculos obtinere. Adeò Anatomicis proclive eſt in errorem rapi, cùm ad univerſum quodpiam animantium genus extendunt quod in aliquot obſervarunt ſpeciebus. Quam quidem præfidentem conſuetudinem Diſſectorum animis inſediſſe, ſemper humanæ hiſtoriæ ſtudioſis, maximopere dolendum fuit. Inde enim Galenus, qui ut incomparabili & ſtudio, & ingenio fuerit, ſcire tamen omnia non potuit ſolus, tam multa in humani corporis deſcriptione peccavit, ut à Veſalio, aliiſque induſtriis Anatomicis oſtenſum eſt.

Inde-

Digitized by Google

Indeque ipſum etiam Veſalium in larynge, in oculis, in locis muliebribus, in fœtus involucris, inque aliis partibus deceptum miramur. Inde illa defluxit vulgata adeò, & celebris humanæ aortæ diviſio in truncos aſcendentem, & deſcendentem, ut paucis demptis Fabricii (*a*), Caſſerii (*b*), Bucretii (*c*), & Loweri (*d*) Figuris, Rolfincii (*e*) autem, & Molinetti (*f*) deſcriptionibus, Anatomicum prope viderim neminem qui humanæ loco, bubulam, aut ovillam, vel alterius ferè bruti aortam non deſcripſerit, aut delineaverit: quod quidem Anatomes vitium à Bergero (*g*), Verheyenio, (*h*), aliiſque Cl. Viris tandem aliquando emendatum eſt. Neque porrò his etiam temporibus defuere qui brutorum ſtructuram in hominis deſcriptionem invexerint, ut qui cochlearem fibrarum œſophagi circumductionem in cane, in bove, inque aliis hujuſmodi animantibus obſervatam, in noſtri corporis anatomen intruſerunt: quibus tamen à peritis Proſectoribus, & quidem meritò, reprehenſis, à quibuſdam non oportebat admiſceri Stenonem, ut qui in tractatu de Muſculis ſuo (*i*), ubi iſtam gulæ ſtructuram propoſuit, non eam quidem in nobis, ſed in quibuſdam eſse animantibus, auctor fuit. Atque utinam ii tantùm errores in Anatomen irrepſiſsent eorum vitio qui Naturæ operum ſimilitudini jure à ſummis Viris celebratæ, à paucis tamen bene intellectæ, multò quàm par erat, fidentiùs omni ſæculo atque ætate innixi ſunt. Sed errata ejuſdem generis alia fortaſse in ulterioribus attingentur.

Medium Epiglottidis Ligamentum. Tab. 1. Lit. *d.* Vid. Adv. VI. An. 92.

17. Nunc ut eò me referam unde meæ Facultatis amor abduxerat, ſupra pollicitum eſse memini præter lateralia quæ propoſui, epiglottidis ligamenta, de alio etiam quod ſupereſset, dicturum me fore. Ex illâ igitur tunicâ qua linguæ radix inſtrata eſt, duplicatâ, atque altè ad epiglottidis dorſum aſsurgente *medium* inter duo propoſita *Ligamentum* efficitur, quod iſtis quidem multò inſignius, atque altius eſt, neque in bobus, ovibus, aliiſque inſuper præter hominem animantibus deſideratur. Hujus munus eſt epiglottidem ciborum pondere, linguâve in deglutitione elevatâ, & retrorſum actâ depreſsam, eâdem linguâ ad anteriora relabente attollere, elatamque ſervare. Quod quidem ligamentum poſt Caſserium (*k*), Bauhinum (*l*), & Joannem Riolanum (*m*) Anatomicorum quos ego legerim, propoſuit nemo.

(*a*) De form. Fœtu Fig. 15. (*b*) De Larynge Tab. 15. F. 1. (*c*) ad Spigel. de hum. corp. fabr. Tab. 1. lib. 9. F. 1. quanquam & hanc Figuram Bucretius acceptam Caſſerio referre poterat, cùm eadem atque illa quæ modò citata eſt, eſſe videatur. (*d*) De Corde Tab. 1. F. 4. 5. 6. (*e*) Diſſert. Anat. l. 6. c. 17. tametſi poſtpaulò ibidem ſibi in eo non conſtat. (*f*) Diſſ. Anat. Path. l. 5. c. 5. (*g*) Vid. Act. Lipſ. A. 1698. M. Jun. (*h*) Corp. hum. Anatom. tr. 7. c. 1. & Animadverſ. in Blancard. (*i*) De Muſc. Obſerv. Specim. (*k*) de Laryng. in Explicat. Fig. 5. Tab. 1. (*l*) Theatr. Anat. l. 3. c. 96. &c. (*m*) Anthropogr. l. 4. c. 11.

Ligamentū Penis Suſpenſorium. 18. A Veſalio (*n*) litteris proditum eſt, membraneis quibuſdam vinculis cum oſſis pectinis commiſſura virile genitale connexum eſse: idemque ab ejus ſectatoribus Fuchſio (*o*), atque Valverdo (*p*), poſt T. 4. F. 4. Lit.E.ſ.ſ.g. etiam ab oculatiſſimo veſtro Varolio (*q*) in libros anatomicos relatum eſt, tandemque eſt à Caſserio (*r*), niſi multùm ego fallor, delineatum. Ex eo tempore perpauci omnino rem hanc indicarunt: in his Lyſerus (*ſ*) fuit, itemque Dioniſius (*t*), eſseque praeterea Cowperum, à quo ligamentum id penis ſuſpenſorium dicatur, ex Actis Eruditorum Lipſienſibus (*u*) accipio, quorum Cl. Scriptoribus cùm tot alia, tum eorum indicium debemus quæ de Anglorum tanto Anatomico Italis hominibus ſuboluere. Igitur *Ligamentum Penis Suſpenſorium* (placet enim uti Cel. Viri vocabulo, quòd ligamenti hujus poſitum, uſumque ſignificet) primùm aliquando ab linea alba abdominis, multò ſæpiùs à medio oſse pubis nunc altiore loco, aliàs paulò inferiùs ortum, arctèque ei cartilagini qua os illud committitur, ab anteriore parte innexum, firmæ, valentiſque membranæ modo, in ſubjectum penis dorſum protenſum eſt. Huicque proportione, & uſu reſpondet ligamentum illud mulierum à Graafio (*x*) primò indicatum, quod conſimili modo ab iiſdem locis in cli- T.3.Lit.*d.* toridis corpus productum, & præterea in vicinum labiorum angulum, parteſque contiguas obſervavi. Sed deſcriptum penis ligamentum ſimul atque ejuſdem attigit dorſum, minimè, quod à primo opinatus eram, in illius ſeptum infigitur, verùm in firmam explicatur tunicam, penem prope omnem, atque inſuper ſcrotum ipſum ſub cute inveſtientem. Ea namque à poſteriore parte expanſa ſuper hos muſculos etiam ſubit quos paſſim urethræ dilatatores vocabant, ab anteriore autem id quod penis carnoſum panniculum appellant, efficit, ſeu mavis, eidem continuatur. Atque ita denique in ſcrotum delapſa, & δαρτὸν, & reſtitutum hiſce temporibus ſcroti ſeptum conſtituit. Namque ipſe, de ſepto ſcroti memoriâ teneo, iſtud me apud Carolum Stephanum (*y*) deſcriptum vidiſſe, his ipſis quæ per illud diſcurrunt, venulis non omiſſis, itemque apud antiquiorem paulò Auctorem Nicolaum Maſſam (*z*), imò & apud Gallum Anatomicum (*a*) cujus quadraginta ab hinc annis, vix ampliùs, liber prodiit.

(*n*) De hum. corp. fabrica l. 5. c. 14. (*o*) De Hiſt. hum. corp. l. 4. c. 2. (*p*) Anat. corp. hum. l. 3. c. 13. (*q*) Anat. l. 4. c. 4. (*r*) Vid. ad Spigel. de hum. corp. fabr. Tab. 9. l. 4. (*ſ*) Cultr. anat. l. 1. c. 9. (*t*) Nouvelle Anatom. Demon. 4. Sect. 1. (*u*) Supplem. II. Sect. 11. (*x*) De mulier. Organis c. 3. (*y*) De Diſſect. part. corp. l. 2. c. 19. *Inter utrumque teſtem diaphragma quoddam eſt, & veluti ſeptum, ac membranula quadam tenuis extenſa, permultis venulis intertexta: quæ quidem obſtat, quò minùs ſe invicem colliſdant.* [z] Lib. introduct. anat. c. 20. *Habet burſa panniculum mediaſtinum, qui panniculus eſt ex oſſei ſubſtantia, qui dividit ſiculum dexterum à ſiniſtro, & ſic burſa habet duos ſinus.* [a] L'Anat. Françoiſe par M. Gelée l. 7. c. 5. *De ſon milieu* [du dartos] *s'avance une cloiſon membraneuſe qui ſepare les teſticules l'un d'avec l'autre, de peur qu'en s'entretouchant ils ne ſoient froiſſez.*

diit. Quæ ita in tranſitu indicare volui, cùm quoſdam legerim, atque interdum in colloquiis etiam audiverim, qui recentioribus Anatomicis (quos ego tamen plurimi facio, magnaque ſemper, & multa habituros, confiteor) illius ſepti inventionem tribuerent. Cæterùm qui Anatomes hiſtoria oblectantur, plura, opinor, hac de re, & fortaſſe etiam vetuſtiora Majorum teſtimonia comperient in Epiſtola quam Cl. Joh. Jacobus Ravius (*b*) de Inventoribus Septi Scroti conſcripſit, ſiquando ea cum tot aliis quibus deſtituimur, libris in has regiones importabitur.

19. Poſtremò & quædam reſtituere placet *Corpuſcula* in Aortæ, & Pulmonaris Arteriæ Valvulis à veſtro Arantio animadverſa. Quæ corpuſcula ut parva ſint, minùs tamen vereor, ut levia alicui videantur, quòd *obſervatione digna* à tanto Anatomico ſint pronunciata, tum memini, in ea me Academia loqui, cui nihil in hac rerum univerſitate, nedum in abſolutiſſimo humano corpore, tam exiguum eſt, tam contemptum, ſuis ut dignum meditationibus non arbitretur. Arantius igitur in elaborato Obſervationum Anatomicarum libello (*c*), in quo minimam teſticulorum ſtructuram (quam tamen antiquioribus aliis etiam adſcribi, non ignoro) ab eodem viſam comperio (*d*), ſicut poſtea à Cabrolio (*e*) perſtrictam, fuſiùs verò à Riolano (*f*) expoſitam ſcio, tametſi ab nemine; ut in conſimilibus erat captus temporum eorum; probè intellecta, & cum illa, cum qua debebant, paraſtata connexa eſt: quæ nempe laus diligentiſſimo Graafio reſervabatur; Itaque Arantius in eo libro (tandem enim ad propoſitum me referam tamen) in medio prope omnium valvularum limbo, quæ orificiis pulmonaris, magnæque arteriæ præficiuntur, appoſitum eſſe, tradit, cartilagineum corpuſculum, quod grani panici imaginem repræſentet, & præterea totum eundem limbum, quaſi ex duplicata membrana conſtaret, reliquo eſſe valvularum corpore ſolidiorem. Tum eorum omnium uſum adſcribit ſatis, ut in ejuſmodi rebus,

Corpuſcula quædam, & Fibræ Valvularũ Aortæ, & Arteriæ Pulmonaris.

T. 4. F. 3. Lit. *a. a. a. b. b. b.*

[*b*] ex Act. Lipſ. A. 1700. M. Maji. & alibi. [*c*] cap. 33. [*d*] cap. 36. *Perfectum ſemen ab innumeris quaſi plantæ cujuſdam tenuiſſimis radicibus per teſtium carnem variè diſperſis, tanquam à ſuccoſa tellure attrahitur, quæ quidem radices, quod minimè animadverſum eſt, capreolorum vitis in modum convoluta, & criſpæ conſpiciuntur, tenuiſſimaque capillamenta candida, & criſpa referunt, &c.* [*e*] Obſervat. var. obſ. 3. *Teſtes fibris pilorum inſtar, multoque ſero plenos vidimus.* [*f*] Anthropogr. l. 2. c. 31. *Cùm ſæpiùs teſticuli putrefacti ſubſtantiam digitis diſtraherem, eam inſtar retis in fibras multiplices, admodum ductiles, ſemicubiti longitudine producebam. Iis autem fibris revulſis lineam fibroſam inſeparabilem à teſtis tunica* (ideſt ductum, ſeu corpus Highmorianum poſtea dictum) *atque circa adhæſum epidydymitir, & in extremis hujus corpuſculi intra teſtis tunicam obſervabam, atque poros quinque, vel ſex, &c.* Adde quod paulò infra habet de epidydymide. *Quamvis contorta, & inſtar xylocampi rugis quibuſdam complicata ſit, tamen ſi apiè, & per ſè ſecentur fibrulæ, videbis, iſtas revolutiones diſſolvi, & in longitudinem abire, ſervata vaſis continuitate, & integritate, quod ejaculanti ſimile prorſus exiſtit.*

Digitized by Google

rebus, ingenioſè excogitatum: hunc in illius libro videritis. Iſtas Præceptoris Arantii obſervationes, in ſuis de corporis humani fabrica
l. 1. c. 13. libris ad verbum ferè deſcripſit Bauhinus. At cæteri, quantùm ego
Diſſ. Anat. memini, Anatomici prætermiſerunt, ſi modò Rolfincium demas:
l. 6. c. 19. quem tamen Arantii mentem, quod illius manium pace dixerim, aſſecutum eſſe, non exiſtimo. Arantius namque non ea corpuſcula propoſuit ut oſſa quædam, neque ut ſuperventuræ oſſificationis inchoamenta. Quorum ut corporum natura clariùs eluceſcat, ego breviter oſtendam, quid ſuper Arantii obſervationibus adnotaverim.
Vid. Adv. V. An. 20. 21. 22. 23. 24. 25. Principiò igitur ſubrotunda ea corpuſcula ſæpiùs in aortæ, quàm in pulmonaris arteriæ valvulis comperio. In ove quadam nuſquam vidi: in canibus verò, quos nuper diſſecui, interdum in aliquo pulmonaris arteriæ oſtiolo, in omnibus verò aortæ conſpexi; aliàs vix in magnæ arteriæ valvulis videre viſus ſum. Sed in bobus, ſive ineditos adhuc fœtus inſpexerim, ſeu grandes, & adultos boves, prope in omnibus utriuſque arteriæ oſtiolis ſemper inveni. Corpuſculorum poſitum, & ſtructuram in his animantibus ſic obſervavi. Earum omnium valvularum medius limbus aſſurgit in angulum curvilineum; eaque pars valvulæ in ſe convoluta, nonnunquam corpuſculum repræſentat, quod nuſquam eſt. Sed iſtud cùm eſt, ſub eo angulo poſitum eſt, figurâ aliquando rotundum, aliàs oblongum. Nec verò ex cartilagine, aut ex oſſe, ſed ex fibris carneis factum eſt. Fibræ enim carneæ tranſverſæ per valvulas ab harum lateribus promittuntur: ſuntque iſtarum ſæpe aliquot quæ ad eum limbi angulum ſurſum protenſæ deſcriptum ibi corpuſculum faciunt. Neque admodum abſimilis in nobis eſt eorundem corpuſculorum, & valvularum ſtructura. Ea namque corpuſcula aliquando intus carnea, aliàs verò quaſi tendinea comperiuntur. Valvulæ autem cùm tendinea omnes fibra in ipſo limbo firmantur, tum inferiùs fibris carneis ornantur pluribus, valvulæ quidem pulmonaris arteriæ in tranſverſum ductis, oſtiola verò arteriæ magnæ obliquè utplurimum etiam protenſis: harum ſæpiùs aliquot hinc, atque hinc evidenter ad corpuſcula elon-
περὶ καρδίης. gantur. Sunt igitur cordis valvulæ, ut Hippocrates, & poſt ipſum reliqui Anatomici appellant, ὑμένες, ſeu membranæ, non tamen,
De hum. corp. fab. l. 6. c. 13. quod Veſalius inquit, ſubſtantiâ ſunt *prorſus membranæ*, cùm propriis nempe lacertis carneis & ad firmitudinem, & facilè etiam ad motum propellendo cruori utilem inſtruantur. Sed & ipſa valvula quæ venarum anaſtomoſi in corde fœtus præficitur, ſemicircularibus fibris carneis evidenter ornata eſt, quantùm ego, eâdem valvulâ luci objectâ, in vaccinis fœtibus obſervavi. Et hæc quidem ſuper his quas retuli, doctiſſimi Arantii obſervationibus.

20. Ha-

20. HActenus de illis dixi quæ nova, aut obſoleta viſa ſunt: relinquitur, ut ſuper aliquot rebus de quibus aliter ab aliis traditum eſt, quid ego obſervaverim, proponam. Quod antequam facio, haud alienum puto monere: me non tantum mihi ſumere, ut ſperem magnorum hominum controverſias poſse componere, & pro arbitro dirimere, quaſi nempe plùs me, quàm illos, de re anatomica ſentire, exiſtimarem. Ego verò quid mihi obſervatum ſit, quidve mihi videatur, pro ſtudio veri, & pro officio apertè, ac liberè propono; judicium aliorum facio. Celebris, ſicubi alibi, & pervulgata apud nos ea controverſia eſt, quæ inter Meryum, & Tauvryum, alioſque ex Inclyta Academia Scientiarum ingenioſiſſimos homines eſt agitata: Fluatne ſanguis per eam anaſtomoſim quam eſse in fœtuum cordibus, paulò ante commemorabam, de cava in pulmonarem venam, quæ opinio in vulgus edita eſt, an verò potiùs de pulmonari feratur in cavam. Qua de re cùm in fœtibus vaccinis, ut qui commodiùs ad manum erant, aliquando perquirerem, ſic obſervabam. Inprimis, valvula eo in loco à parte venæ pulmonaris ita ampla, atque inſignis extabat, ut non videam, quam ergo aliam ſint valvulæ nomine appellaturi, qui hanc non appellent. Dum autem ſpecillum huic admoverem, à parte quidem venæ cavæ, nullo negotio, & quaſi ultrò in pulmonarem id labebatur. Contra ſi ab hac vena in illam tentarem traducere, tum valvula moram injiciebat, tum ea prior liberè, & facilè elabendi facultas non dabatur. Illud accedebat, quod inter ejus etiam, quam dico, moræ, & impedimenti cauſas erat, chordulæ aliquot ad venæ pulmonaris anticam partem limbum valvulæ alligantes: quas etiam Præſtantiſſimo Ridleyo cognitas video, quaſque ille in humanis, ego in fœtibus caninis fruſtra poſtea perquiſivimus. In his una erat præ cæteris longè craſſior: ſimileſque admodum omnes erant earum fibrarum quibus mitralium, & tricuſpidum valvularum limbi columnis cordis innectuntur. Quibus fibris, ſi rectè ego memini, nihil prohibet quin munere etiam officioque reſpondeant, ut nimirum in auricularum diaſtole contendantur, attractâque valvulâ cruorem admittant, in ſyſtole autem invicem remiſſæ, valvulâque laxatâ, ſibi viam claudere cruorem ſinant, ne qua de auricula venerit, in hanc confeſtim relabatur. Ut ut eſt, certè has fibras â parte venæ pulmonaris non oportuit poſitas, ſi valvula non in hanc venam, ſed in cavam concedere aditum debuiſset. Quod tamen pertinet ad aortæ, arteriæque pulmonaris diametrum; qua de re acriter in Regia Academia diſceptatum eſt; mihi ſanè in aliquot vaccinis fœtibus, item-

De Foramine Fœtus, ut vocant, Ovali, ejuſque Valvula, &c. Hiſt. de l'Acad. R. des Scien. An. 1699. Traitè du Fœt. par M. Tauvry. &c. Vid. Adv. V. An. 16. 17.

Vid. Act. Lipſ. A. 1705. M. Mart.

que

que in caninis quatuor pulmonaris arteria evidenter aortâ major comperta eſt. Attamen in aliquo vaccino fœtu, atque in his quatuor caninis paulò erat major parietum arteriæ magnæ, quàm pulmonaris craſſitudo. Cæterùm illam de qua ante diximus, anaſtomoſim foramen ne *ovale*, ut vulgò appellant, an potiùs cum Viris Diligentiſſimis Fabricio, atque Ridleyo *orbiculare*, *& rotundum* vocare oporteat, quemque ad modum in adulto homine illud idem apertum compererim, aliàs mihi videor in Academia propoſuiſſe.

De form. Fœt. P. 1. c. 10. P. 2. c. 8.
Vid. Act. Lip. loc. c.

Nonnulla de Vena Umbilicali, &c.

21. In *Venæ Umbilicalis* deſcriptione, & delineatione invenio alios ab aliis Anatomicis diſsentire. Nam legere eſt qui hanc venam prope jecur bifidam tradant, alio ramo in cavam, alio in venam portæ dimiſso, item qui eandem venam umbilicalem intra capſulam venæ portæ exceptam hujus omnes ramificationes imitari, unàque diduci per hepar totum, contendant. Quos quidem, arbitror, confutare non eſt operæ. Sunt igitur pauci, & in his Gliſsonius (*a*), Ruyſchius (*b*), Verheyenius (*c*) ſingulari homines diligentiâ, qui cùm venam umbilicalem ingredientem in jecur, aut in venæ portæ ſinum delineant, à ſiniſteriore ejuſdem viſceris, aut ſinus parte intrantem proponunt. Contra cæteri ſubeuntem à dextris pingunt, ſive proprios exhibent, ſive alienos, Caſserii (*d*) inprimis, & Veſlingii (*e*) Iconiſmos recudunt. Eſt verò hæc res tantò dignior quæ diſquiratur: Utrorum pictura verior ſit, quantò majores hi Viri ſunt qui utrinque diſsentiunt, quantòque crebrior ejus delineationis eſt uſus. Nam præter fœtuum complures imagines, ſive apertus adultorum venter, ſive hepar eſt, ſeu vena portæ delineanda, ſcilicet appareat ligamentum umbilicale, quaque ex parte ſe ſe innexum eat jecinori, neceſse eſt. Ego verò ligamentum hoc nunquam non inſertum comperi in jecoris partem ſiniſteriorem, neque ex his omnibus quos ſecui, fœtibus omnino ullus inventus eſt cujus vena umbilicalis in venæ portæ ſinum à ſiniſtra parte non influeret. Quo fit porrò, ut admodum mirer, ita explicatum eſse ab Anatomico, cæteroquin hujuſmodi in rebus exercitato, quare ſanguis à vena umbilicali in eum ſinum delatus facilè is canaliculum venoſum ſubire poſſit, cùm delatus à trunco venæ portæ non poſſit, ſcilicet quòd valvula ei præfixa canaliculo nihil obſtet ſanguini ex umbilicali vena erumpenti, propterea quòd hic ſanguis à dextris ingreſsus ad lævam versùs progrediatur. Acceditque inſuper, me ſæpe in vaccarum fœtibus

[*a*] Anatom. Hepat. in Tabulis excarnato hepati adſcriptis. [*b*] in Figuris adjectis Dilucidationi Valvular. in Lymphatic. [*c*] Anat. corp. hum. Tab. 8. F. 4. & alibi. [*d*] Ad Spigel. de hum. corp. fabr. Tab. 8. lib. 8. F. 1. &c. [*e*] Syntagm. Anat. Tab. c. 4. F. 6.

tibus hanc, quam iſte Auctor appellat valvulam vidiſse, ſed qua ratione appellari ſic poſſit, quemve ad modum adſcriptos uſus præſtare queat, non vidiſse. Dum hæc, & cætera de hoc genere in vaccinis ſœtibus indagarem, memini me pluries Urachum inſpicientem animadvertiſſe, alterum hujus tubi extremum quod veſicam propiùs eſt, lacertis intus prominentibus multis ornari, cùm reliqua ex parte ita allantoidis texturam ſimplicem imitetur, uti ejus tunicæ propago eſſe videatur. Ut enim illinc veſica in ipſum conſtringitur, ſic in eum ſenſim allantoides iſtinc contrahitur: quemadmodum ab diligentiſſimo homine Fabricio præclaris Iconibus, & nominatim Figurâ XXIX. in ſuis de formato Fœtu lucubrationibus demonſtratum eſt. Quam quidem Figuram nollem ego à præcellente alio Anatomico in cognomine tractatu primo loco exhibitam eſſe, non modò quia accepta Auctori ſuo non refertur; id namque nimis hoc ſæculo frequens eſt; ſed quia cùm rectè à Fabricio inſtituta ſit ad ovinum fœtum cum ejus involucris exprimendum, veluti caruncularum formâ ſignificatur, iiſdem tamen nihil mutatis carunculis, ad bubulum fœtum repræſentandum ab hoc alio Anatomico tracta eſt. Sed de fœtibus in præſentia quidem ſatis.

De Oculorum Glandulis, de Carunculis, & Lacrymalibus Punctis, deque Ductibus continuatis.
T. 4. F. 1. Lit. e. e. f. g.
Vid. Adv. VI. An. 79. 80.

22. Varia admodum, & inter ſe diſcrepantia de ***Oculorum Glandulis***, & inprimis de ***Caruncula lacrymali*** dictâ Anatomici prodiderunt. Sunt enim perpauci, & in his Falloppius (*a*), Dioniſius (*b*), atque etiam, ut perhibent (*c*) Verneyus Anatomicus Præſtantiſſimus, qui negant, eam carunculam in humanis quidem oculis pro glandula poſse haberi; hi præterea in angulo interno oculi ejus ſubſtantiæ quæ glanduloſa appellari poſſit, agnoſcunt nihil. Contra autem Recentiores plerique omnes celeberrimum hujus memoriæ Profeſſorem ſecuti, ſimiles in homine atque in brutis ad angulum utrumque oculorum glandulas ſtatuunt, tum ejus Viri conjecturam pro re compertâ arripientes, eoſdem in nobis quos in brutis, earum glandularum ductus proponunt. Atque eorum aliquis eſt, qui vel cartilaginem brutorum propriam ad humanam anguli interioris glandulam ſine ulla dubitatione traducat. Pars etiam plura in nobis ab ea glandula deducunt vaſa, quàm quæ in brutis deſcribuntur, inque illis vel ipſa puncta lacrymalia palpebrarum limbis inſculpta connumerant. Extantque præterea aliæ ſuper hiſce rebus ſententiæ quæ ut hìc commemorentur, ſatis cauſæ eſse, non puto. Hæc cùm ita varia, & diſcordia ſint, non pigebit hìc ea perſtringere, quæ obſervanti mihi in iſtis partibus ſe ſe obtulere. Et primùm eſt cur aliquid in dubium Vid. Adv. VI. An. 33. 34. 35.

D revo-

[*a*] Obſervat. Anat. [*b*] Nouvelle Anatom. Dem. 8. [*c*] Anatomie Raiſonée P. 2. c. 7. &c.

revocem circa glandulam exteriorem, quam vocare ſolent innominatam. In bobus quidem tum ipſa rectè paſſim deſcribitur, tum eidem adſcripti ductus minimo negotio obvii fiunt, hiantibus eorum oſculis in quibuſdam tuberculis quæ aut glandulæ ſingulares ſunt, aut plexus
num. 12. etiam earum glandularum quas ſupra, eſse ſub palpebris, oſtenſum eſt. In noſtro autem genere, in quo ea glandula minor eſt, nervei quidem ramuli per eandem ſubterlabuntur, inque plures ſurculos tenues, rectoſque diducuntur palpebram versùs contendentes; hinc eſt, ut ſicut exiles quoſdam ductus de illa glandula prodeuntes primo aſpectu, & perquiſitione mentiantur. Id fortaſse alicui incautiori impoſuerit. Scilicet haud uti in brutis, ita in homine proclive eſt illius glandulæ ductus attingere; multùmque ego fallor, niſi bona pars eorum à quibus ponuntur, id conjecturæ innixi fecerunt. Attamen, etſi eſt vero plurimùm ſimile, nos iis ductibus non deſtitui, de iis adhuc plùs quàm cenſent aliqui, in humanis oculis quærendum puto. In angulo autem interno oculi quæ ſit glandula, quæque cartilago, ſemirotundo nimirum iſto, & ferè membranaceo limbo inquirentibus ultrò conſpicua, in vitulis quidem accuratè, & di-
Obſ. Anat. de Gland. Ocul. ligenter ab Stenone traditum eſt. Porrò in cane, in ove, & in ſimilibus animantibus eadem fermè comperiuntur. Eſtque præterea & in ipſo vitulo, & in his omnibus caruncula, quam vocant lacrymalem: eademque etiam in nobis in ipſo angulo interiore oculi extremos inter palpebrarum limbos ſe oſtendit. Ea nihil aliud niſi tuber-
Vid. Adv. VI. An. 45. culum quoddam oblongum eſt ex ſubſtantia quaſi denſæ, compactæque carnis; facilèque ex duplicata, contractaque palpebrarum interiore membrana factum eſt. Atque iis parvis glandulis in his cunctis in quibus id vidi, animantibus inſternitur, unde tenuiſſimi promi-
num. 12. nent pili, ita uti ſupra demonſtratum eſt. Sed neque ea quæ in brutis, glandula, neque ea cartilago in hominibus reperitur. Loco tamen cartilaginei iſtius limbi cujus pauld ante mentionem faciebam,
Vid. Adv. VI. An. 44. locata eſt in nobis carunculam inter, & oculum rubella quædam, & ſemilunaris membrana, quæ ex duplicata interiore palpebrarum tunica conſtructa eſt. Hæc in obvio quocunque homine unà cum caruncula longè conſpicua eſt, diductis præſertim manu palpebris, oculoque ad angulum exteriorem abducto. Et tunc facile etiam eſt ibidem lacrymalia puncta, ſeu foraminula duo perſpicere in palpebrarum limbo interiore, ubi prominentia exigua eſt, alterum quidem in palpebra inferiore, alterum autem in ſuperiore, ſic ut inter bina foramina caruncula ferè interpoſita ſit. Qua quidem ex inſpectione carunculæ uſus cognoſci poteſt, ſi non verus, certè ad veri ſimilitudinem propiùs accedens, quàm hi qui eidem paſſim adſcribi ſolent.

Digitized by Google

lent. Nam quòd humorem lacrymalem minimè ſeparet, id nempe ex ejus ſubſtantiæ deſcriptione paulò eſt ante ſubindicatum. Quòd autem operimenti uſum præſtet ei meatui qui à proximo oſse incipiens ad nares introrſum pertinet; uti eſt à plurimis exiſtimatum; id verò tam à veritate alienum eſt, quàm quod alieniſſimum. Hæc mea igitur opinio eſt. Humor qui oculum, & palpebras alluit, ſive is ab innominata, & ſubpalpebralibus quoque glandulis, ut in brutis, ſive aliunde etiam in nobis deſtillat, aſſidua palpebræ inferioris contractione, crebroque ſuperioris motu, angulum internum versùs continenter adigitur eadem ratione qua extrinſecùs in oculos illapſa ad eum angulum propelluntur. Itaque ne illic aggeſtus turpiter per eum angulum redundet in genam, ſed lacrymalibus exceptus punctis, in nares, fortaſse ad muci diſsolutionem, corrivetur, propterea in ipſo extremi anguli hiatu, interque ea puncta carunculam lacrymalem poſitam judico. Eà namque effluxurus humor non modò continetur, verùm proximis utrinque punctis quaſi ſiſtitur, atque ingeritur, dum hæc palpebrarum frequenti motu, carunculam versùs apprimuntur. Quam carunculam, aut ſaltem eam oculi partem quæ carunculæ continens eſt, ut tantò faciliùs attingerent, in eà quam dixi, prominentià puncta lacrymalia inſculpta ſunt. Neque forſitan diverſa admodum Galeno mens erat, cùm inter diſputandum de carnei illius corporis quod oculi majori angulo incubat, hoc eſt de carunculæ utilitatibus, hæc conſcribebat. *Ne igitur per angulos excrementum effluat, neve aſſiduè lacrymemus; prædictis meatibus corpora hæc carnoſa fuerunt appoſita, quæ prohiberent quidem, ne oculorum excrementa per angulos vacuarentur, ad proprios autem meatus impellerent*: & cætera quæ libro de uſu partium decimo, undecimo autem capite licet reperire. Quo ex capite alia præterea quæ huc ſpectant, duo cognoſcuntur, unum quòd ductus harum glandularum quæ circa oculos ſunt, quos nuper in brutis memorabam, Galeni ſolertiam non fugerunt (*a*); alterum quòd neque puncta lacrymalia eundem latuerunt, neque illud quòd ab his punctis aditus ad nares uſque perpetuus aperiatur (*b*). Poſt verò ſunt ea puncta à Berengario (*c*) commemorata; à Falloppio (*d*) autem non ea tantùm, verùm

Vid. Adv. VI. An. 56. 57.

D 2 rùm

[*a*] *Ad motuum etiam facilitatem duæ quoque glandulæ in utroque angulo extiterunt, altera partibus infernis, altera ſupernis, quæ meatibus non obſcuris humidum in oculos effundunt: ſimiliter ac glandulæ, quæ linguæ radici adjunctæ ſalivam in os derivant.* (*b*) *Quæ in palpebris ſunt, tenuia admodum foramina, quæ paulò ſunt extra majorem angulum; ad naſum enim uſque pertinent, &c.* [*c*] Anatom. anatom. ventr. ſuprem. *In ſubſtantia palpebrarum in quolibet angulo, ſeu canto versùs naſum ſunt duo foramina parva ſenſibus manifeſta, unum in ſuperiore palpebra, aliud in inferiore.* [d] *Duo foramina parva in angulo interno poſita* [*quorum unum eſt in palpebra ſuperiori, alterum in inferiori*] *in viventibus adhuc hominibus, ſi quis inſpicere voluerit, apparentia. Quæ foramina habent meatus,*

rùm & iſti in quos producuntur, meatus, ſinuſque præterea per quem meatus ad narium cavitatem pertingunt, luculenter propoſita ſunt. Quæ hìc loci ante iſtorum ductuum deſcriptionem minimè admonerem, niſi animadvertiſſem, à multò recentioribus Anatomicis aut unum modò, aut utrumque etiam eorum punctorum in elaboratis alioquin, & magnis humani corporis hiſtoriis eſſe prætermiſſum, tum à Profectore nobiliſſimo, atque ab his qui illum ſequuntur, perpetuum ab illis punctis ad nares aditum fuiſse alicubi inter noviter inventa connumeratum. Igitur hic aditus initium capit ab lacrymalibus punctis. Hæc autem non in caruncula lacrymali, ut ab aliquo poſitum eſt, ſed in eo in quo propoſui, loco ſunt conſtituta, haud tamen in ipſis tarſis, quod plerique ajunt, ſed ad tarſorum internos limites inſculpta ſunt. Non enim ulla omnino ſunt lacrymalia
De Ocul. puncta in limitibus eorundem externis, quæque in his à Fabricio,
P. 1. c. 13. atque ab alio Anatomico ſtatuuntur, ea videlicet nihil eſse aliud poſ-
num. 12. ſunt, niſi duo orificia glandularum ſebacearum quas ſupra in palpebris deſcribebam. Etſi verò idem quem modò ajebam, Fabricius
loc. cit. punctorum lacrymalium anguſtiam longè infra verum extenuabat, cùm in cadaveribus omnino illa ſenſum effugere, docebat; re tamen
Vid. Adv. VI. An. 37. verâ ea admodum anguſta ſunt foraminula. Quamobrem fortaſse pro-
num. 12. xima caruncula lacrymalis tenuibus, uti dictum eſt, inſtruitur pilis; ut nimirum quidquid viſcidi ad angulum internum compellitur, aut abſtergendo, aut certè implicitum retinendo, prohibeat, ne exigua adeò foramina obſtruantur. His autem latiores multò ſunt duo mea-
Vid. Ibid. tus, in quos ea foramina producuntur. Iſti verò poſtquam carunculam lacrymalem inter ſe mediam ferè excipientes, ad canalem qui
An. 39 40. 48. in ſubjecto oſse inſculpitur, acceſsere, albo quaſi nerveæ membranæ amiſſo colore, in ampliorem confluunt tubum, crebris ſanguineis vaſculis, & fortaſse etiam glandulosa ſubſtantia rubeſcentem.
Vid. Ibid. Qui priuſquam narium tunicæ continuetur, ipſo ſuo extremo fine &
An. 41. 42. 43. 50. 54. 55. orificio contrahi ſolet: ſicque hæc quæ ad naſum à punctis lacrymalibus via eſt, in utroque extremo coarctatur: quod pariter in bobus, aliiſque brutis ſervatum invenio. Nullaque præterea valvula eſt, qua ſurſum, deorſumve permeans quodpiam fluidum impediatur. Quamobrem videlicet poſsunt & medicamenta oculis adhibita non
De Uſ. Part. l. 10. c. 11. multò poſt inunctionem emungi, aut etiam exſpui, quod à Galeno obſer-

qui ſub caruncula ἐγκανθίδιος, vel ἐπικανθίδιος dicta uniuntur in quendam communem ſinum in narium cavitatem deſinentem per canalem proprium in oſſe ſquamoſo quod internum angulum occupat, conſpicuum. Obſervation. Anatom. p. mihi 212. In quibus & glandulas palatinas p. 211. & tunicarum ventriculi, atque inteſtinorum ſtructuram p. 159. & ſequentib. & fortaſſe etiam renum tubulos p. 179. aliaque præterea eſſe propoſita, à me alibi indicatum eſt.

obſervatum eſt, & viciſſim exceptus ore aliquis fumus, obſtructis poſtmodum naribus, ipſoque ore, ad palpebras uſque compelli, indeque, ut in quibuſdam videmus tabaciſugis, emitti: quarum rerum meminiſſe haud omnino inutile fortaſſe erit his, qui earum viarum affectionibus medicinam facere ſtuduerint. Deſinit porrò is tubus in naſi cavitate, non exiguo ſanè ab extremis naribus intervallo. Quòd ſi aliqui ad narium extremitatem pertingere, tradiderunt, ii certè brutorum, non hominum diſſectionem in humana hiſtoria ſpectarunt: ſed hoc nihil eſt, cùm hos ipſos in eadem hiſtoria deſcribere ad verbum ex Stenone videamus illum quoque alterum narium ductum quem iſte, ut canibus modò, atque ovibus peculiarem, propoſuit. Quòd verò addidit peritiſſimus Vir Needhamius de quodam foramine è medio eo tubo palatum versùs tendente, neque mihi eſſe adhuc licuit tam ſolerti, ut illud perſpicerem, neque ulli ex tot præſtantiſſimis hujus ætatis Anatomicis licuiſſe, compertum habeo.

Vid. Adv. VI. An. 49. 66. 51.

Append. de Nar. Vaſ.

Diſquiſ. Anat. de form. Fœt.

23. Nimius ſim profectò, ſi in quacunque parte ſe ſe offert aliquod Anatomicorum diſſidium, in quo mihi quidpiam ſit obſervatum, id omne exequi nunc contendam. Præſtabit igitur, ut cunctis ferè aliis, quàmlibet gravibus, & nobilibus controverſiis in aliud tempus omiſſis, de iis potiſſimùm verba faciam, quæ attineant ad has partes quibus de partibus ſæpiùs antea locutus ſim. Ita enim minus ad abſolutam earundem hiſtoriam deerit: eaque de causa nuper quoque dum res obſoletas referrem, non per omne corpus; ut potuiſtis animadvertere; pervagabar, ſed in genitalibus, atque in larynge potiſſimùm ſubſiſtebam. *Laryngis* igitur *Cartilagines* (ab his enim initium ducam) ab Realdo Columbo pleræque in numero oſſium habitæ ſunt, quòd in conſiſtente præſertim ætate non modò oſſeas, ſed medulloſa refertas ſubſtantia ſæpenumero comperiſſet. Ejus judicium Viri minimè à Caſſerio probatum eſt. Obſervatio verò (de qua nunc agere conſtitui) ea ratione à Diemerbroeckio accepta eſt, uti addiderit, rariùs id contingere ut eæ cartilagines oſſeæ fiant; quòd autem medulloſam in ſenibus ſubſtantiam obtineant, id verò negat poſſe facilè demonſtrari. Illud non me fugit, qua ratione uterque poſſint diſcrepantes adeò obſervationes habuiſſe. Sed mihi certè nihil frequentius in laryngis diſſectionibus oblatum eſt, quàm ſenum, aut etiam ad ſenectutem inclinantium hominum thyroidem, & cricoidem aut oſſeas, aut oſſeſcentes videre, multaſque intus cellulas in thyroide quidem ad latera potiſſimùm, in cricoide verò ad partem poſteriorem. In his autem cellulis medulloſam ſubſtantiam ea perſæpe copia inveni, ut levi cartilaginum earum, ſeu potiùs oſſium, compreſſione per foramina quibus illæ, & cricoides inprimis

De Laryngis Cartilaginibus.

De Re Anat. l. 1. c. 13.

De Laryng. l. 1. c. 9.

Anat. l. 2. c. 15.

Vid. Adv. V. An. 42.

per-

pertunduntur, prodiret. Quare aliquando dubitaſsem, annon ejus liquoris pars circumjectorum muſculorum preſſione ad obliniendam laryngem eliceretur, niſi præter arytænoidæas, & epiglottidis glandulas, parvas etiam alias cognoviſsem, quibus interior cricoidis tunica in eundem finem inſtructa eſt; eſsemque præterea ſuſpicatus, annon idem liquor ad arytænoidum articulos ſcanderet, ubi vulgato Naturæ inſtituto mucilagini admiſceretur, præſertim cùm foraminulum quoddam ſingulare ad poſteriorem capitulorum cricoidis extremitatem interdum vidiſsem; ſed alia quæpiam quæ hìc explicare neceſse non eſt, ab hac me dubitatione fermè retraxerunt. Cæterùm in cricoide adhuc etiam cartilaginea & multas aliquoties cellulas, & magnam in his medulloſæ ejuſdem ſubſtantiæ copiam inveni, contra atque plures de cartilaginibus in univerſum agentes poſse fieri, arbitrati ſunt. Multòque etiam ſæpiùs totam arytænoidum baſim celluloſam vidi, & medullari liquore turgentem, quamvis iſtas cartilagines videre oſseas potuerim nunquam. De cartilagine laryngis reliqua epiglottide rem etiam unam animadverti qua in re Anatomici non conveniunt: quæ etſi minoris momenti eſt, attamen propter Figurarum emendationem prætermittenda non videtur. Sunt multi qui epiglottidem ita deſcribunt, atque delineant, uti ab latiore baſi in anguſtum apicem extenuetur. Contra alii inferiorem illius partem multò apice contractiorem proponunt. Cum his meæ obſervationes conſentiunt.

De Cartilaginibus Aſperæ Arteriæ.

24. Super proximæ *Aſperæ Arteriæ Cartilaginibus*, quonam loco eſse deſinant ſemiannulares, varia ab Anatomicis tradita ſunt. Pars enim ſcribunt id fieri ut pulmones attigerunt. Alii autem extra pulmones, ut qui ajunt, id accidere ubi arteria in bronchia diducitur, quive ubi œſophagus ab illa ſecedit, quique ubi eadem primùm in thoracem deſcendit. Horum quidem aſsentiri poſsum nemini. Etenim non iſti modò arteriæ parti quæ intra thoracem eſt, ſed & duobus in quos primùm ſcinditur, bronchiorum ramis ſemiannulares cartilagines obtigere. Illos autem alios faciliùs ſequar qui, velut primo ajebam loco, cartilagines nolunt eſse ampliùs ſemiannulares ſimul atque intra pulmones ventum eſt; quanquam ſcio, oppoſitum ſtatui ex Galeno (*a*) à celeberr. Veſalio (*b*), atque ab his qui Veſalii delineationes acceperunt. Porrò illud ſic concedo, ut perfici annulos, tamen negem, qui videlicet intra pulmones ex pluribus, & diverſæ quidem formæ cartilaginibus compinguntur, ut Bauhinus (*c*), & Recen-

[*a*] De uſ. part. l. 7. c. 3. [*b*] De hum. corp. fabr. l. 6. c. 4. & alib. [*c*] Theatr. Anat. l. 2. c. 27. ubi loquens de bronchiorum ramis, *Quorum* [inquit] *cartilagines nunc triangulares, nunc quadratæ, nunc alio modo formatæ per pulmones ad extremum diſſeminantur.*

centiores prodidere. Eſt Figura in noſtris libris anatomicis qua arteriæ aſperæ cartilagines ſic oſtenduntur, ut non ſolùm utrinque omnes in acutum deſinant angulum, ſed interſtitium quod in poſteriore arteriæ parte eſt, illud quoque explere totum videantur. Hanc non minùs miror Cl. Homini excidiſse, quàm à ſtudioſiſſimo alio Profeſtore in ſuam humani corporis Anatomiam receptam eſse. Ex bove enim, opinor, ea Figura, non ex homine expreſsa eſt. Conſtat namque, in bobus, & conſimilibus animantibus multò eas cartilagines eſse longiores, ut quæ poſtquam conſuetum in nobis arteriæ ſpatium ambivere, productis ulteriùs ſuis jam ſolutis extremitatibus ſuper dorſo ejuſdem arteriæ paſſim connivent, credo, ut defendant, ne rudi, ingentique tranſeuntium illac ciborum mole animæ aditus intercludatur. Quo fit etiam, ut paulò æquiores Præcl. Ruyſchio eſse potuiſsent qui completos ferè annulos reprehenderunt in poſtica vitulinæ tracheæ parte ab eodem ſculptos in eo Iconiſmo in quo ulteriores bronchialis arteriæ ramificationes primus demonſtravit. Namque hujus initium, atque inſertionem jam quondam cùm arteriam magnam deſcriberent, Galenus (*d*), & Fernelius (*e*) tradiderant; ut magis mirandum ſit, à multis poſt Ruyſchium ſcribentibus, eandem reſtitutam modò, auctamque bronchialem in deſcriptione univerſæ aortæ eſse prætermiſsam. Cæterùm illud in aſperæ arteriæ diſsectionibus non infrequenter reperitur, ut nempe aliquot ejus cartilagines extremis invicem connaſcantur, utque aliquot multò cæteris latiores ſint. Quæ ſi in ulla alia, certè in prima cartilagine obſervavi: quippe hæc non rarò per ſe latior, non minùs rarò ob unius, itemque alterius cartilaginis unionem latiſſima eſt. Longitudine quoque, & inprimis figurâ diſſimilis aliarum eſt; nam ſæpe omnium breviſſimam vidi, formâ autem plerunque ad triangulum accedentem. Quæ fermè omnia & in brutis aliquot obſervavi. Memini etiam in ſene quodam & aſperæ arteriæ, & bronchiorum cartilagines in medio oſseas, & in his medulloſum quidpiam vidiſſe. Sed de hiſce cartilaginibus ſatis. Vid. Adv. V. An. 32.

25. Nunc porrò quid in *Glandulis Aſperæ Arteriæ* Anatomiæ Profeſsores diſcrepent, videndum eſt. Eſse autem glandulas in ea arteria, *De Glandulis, & Lacertis Aſperæ Arteriæ.*

(*d*) *Altera verò pars arteriæ quæ à corde ſe promit, quæ major eſt* (vulgò Aorta deſcendens) *ad ſpinam deflectitur, quintam thoracis vertebram aſcendens, & inde per totam jam ſpinam uſque ad latum os deſcendit, primùm propaginem quandam tenuem emittens quæ in eas dividitur thoracis partes quibus pulmones adjacent. Extrema autem ipſius ad arteriam* (ideſt; ut in margine; ad tracheam arteriam) *uſque aſcendunt.* De diſſect. venar. & arter. c. 9. & alib. (*e*) de part. corp. hum. deſcript. c. 12. ubi incipit exponere propagines aortæ deſcendentis. *Primus in tanta productione ramulus editur in eam pulmonis regionem quæ ſpatium inter quintam vertebram, & cordis baſim medium implet, cujus extrema in aſperam arteriam ſurſum adducuntur.*

Digitized by Google

T. 1. ſub Lit. F. T. 2. Lit. O.O.O. ria, jam uſque à Laurentii (*f*) temporibus notum eſt. Sed qua magnitudine, & quo loco eæ glandulæ poſitæ ſint, id verò inter omnes minimè convenit. Namque animadverti, Anatomicos, maximam partem, miliares illas & exiguas dicere, & delineare, atque in tunica interiore, aut prope hanc, earum ſedem conſtituere. Contra perpaucos, & in his Cl. Bidloum (*g*) exteriùs ſuper muſculoſam tunicam ponere, item docere, ſæpiùs illas turgentes admodum inveniri: ex his etiam aliquem non ita exiguas delineare. Quibus ego Anatomicis non aſſentiri non poſſum. Nam certè in toto aſperæ arteriæ, primorumque bronchiorum dorſo, quà cartilagines intermittunt, ſublata exteriore tunica, crebræ ſtatim glandulæ in conſpectum dantur, figura ſubrotundæ, & ovales, ſed compreſſæ, varia autem magnitudine, at miliaribus pleræque majores: hæ per ſubjectas fibras carneas intra arteriam aſperam canaliculos tranſmittunt ſuos. Eâ namque, & continentibus bronchiis ab antica parte ſecundùm eorum longitudinem diſciſſis, atque intus abſterſis, appreſſoque ſubtus digito, ſic ut eæ glandulæ comprimantur, certæ mucilaginoſi humoris guttulæ prodeunt, & ſubjectorum foraminum indicium faciunt. Hiant autem foramina hæc paſſim per totum quo annuli ceſſant, interſtitium, eâ tamen ratione quæ nunc demonſtrabitur. Extant in tunica interiore ceu lacerti quidam inſignes ex albicantibus fibrillis compacti. Hi digitos aliquot ſupra aſperæ arteriæ diviſionem initium capiunt, & ſecundùm ejus longitudinem diſpoſiti, interſtitiumque illud quod memorabam, tenentes, ubi ad ſecundam bronchiorum diviſionem pervenerunt, ibi primùm ſolent per omnem undique bronchiorum ſuperficiem ad iſtorum extrema versùs decurrere. Quorum lacertorum uſum nunc perquirendum non exiſtimo. Porrò ea quæ dicebam, foramina, eæque guttæ in his tantùm locis ſe ſe offerunt quæ loca ab iis lacertis, fibrilliſve eorum intermittuntur. Sunt etiam alii intra aſperam arteriam lacerti quamque cartilaginem cum ſubjecta colligantes, quos perexiguos eſſe muſculos, ante omnes videtur Andreas Laurentius (*h*) indicaſſe. Vidi hos ego aliquando admodum extantes, nonnulloſque eorum ſuperata una, vel altera cartilagine, tunc demum implantari, perque omnia eſſe eorum lacertorum ſimiles qui non rarò ad duræ matris ſeptum medium, & interſeptum eminentes adeò & proſtantes occurrunt, præcipuè in certis quibuſdam capitibus; ut rectè à Cl. Pacchiono (*i*) admonitum eſt.

Vid. Adv. V. An. 37. 38. 39. 40. 41.

Sunt

(*f*) Hiſt. anat. l. 9. c. 14. *Obſervavimus aliquando in aſpera arteriæ vivis exiguas glandulas tum ad ſuſtentationem, tum ad humectationem.* (*g*) Anat. hum. corp. Tab. 25. F. 3. (*h*) loc. cit. *Interjectæ ſunt inter annulos* (tracheæ) *membranæ, in brutis quidem omnino exangues, in homine* (*quod nemo adhuc obſervavit*) *muſculoſæ; ut videantur cartilaginum ſpatia opplere muſculi perexigui ſeſe in modum X interſecantes non ſecus ac intercoſtales.* (*i*) De duræ Mening. fabr. c. 1.

Sunt autem & ſub iis lacertis brevioribus parvæ aliæ glandulæ è propriis foraminulis humoris guttulas emittentes]. Eæ cùm inter unam, atque alteram cartilaginem potiſſimùm ſint conſtitutæ, ſimul atque breves hi contrahuntur lacerti, unaque ad alteram cartilaginem adducitur, ſuum neceſſariò humorem tranſmittunt. Nec diſſimili ratione quotieſcunque eæ fibræ carneæ contenduntur quæ inter unam, atque alteram cartilaginum extremitatem per dorſum arteriæ aſperæ ductæ ſunt, non poteſt non is liquor propelli qui per canaliculos inter eas fibras tranſductos ab illis quas primo loco deſcripſi, glandulis corrivatur. Quas quidem glandulas ſiquis optet diligentiùs cognoſcere, is inferiorem ejuſdem arteriæ truncum inſpiciat; hic enim ſolent; nec ſine ratione; & majores eſſe, & confertiores. Quòd ſi præterea in eorum cadaveribus perquiret quos inflammatio pulmonis ſuſtulerit, cùm in his lento, & ſubalbido ichore ſcateant, atque turgere multùm ſoleant, minimo negotio in conſpectum dabuntur.

26. Inter reliquas glandulas quæ factæ in aſperæ arteriæ gratiam exiſtimantur, facilè *Thyroidæa* præcipua eſt. De qua duas præſertim video inter Anatomicos eſſe diſſenſiones, alteram, an glandula una ſit, alteram, an peculiari ductu inſtruatur. Sunt ergo perpauci qui unam glandulam eſſe, ponunt, in quibus ſunt Hornius (*k*), atque Caſſerius (*l*), quorum iſte tametſi alicubi in hac re ſibi ipſi non conſtat, unam tamen pinxit in eo Iconiſmo qui poſtea à Bartholino, & Diemerbroeckio recuſus eſt. Sed pars multò maxima Anatomicorum binas eſſe glandulas, tradunt, tum Veſalius (*m*), quique ejus delineationibus uſi ſunt, hinc atque hinc unam à lateribus ſummæ aſperæ arteriæ, inque medio penitus disjunctas depingunt. Quos ego ab ovium, boumque, & conſimilium brutorum anatome fuiſſe deceptos, dubitandum non exiſtimo, propterea quòd in hiſce animantibus ea pars glandulæ quæ utrumque lobum continuat, quamque iſthmum à nupero quopiam Scriptore vocatam ſcio, cùm gracilis valde eſt, tum verò, ſuperaggeſto, intertextoque adipe, latere ſolet. Contra in homine longè ea pars conſpicua eſt: quæ infra cricoidem in tranſverſum poſita lobi utriuſque, non ſupremam, ut aliquis pinxit, ſed infimam ſolet partem connectere. Inde lobi utrinque ad thyroidis latera inferiora pertingunt; ut tota glandula creſcentis lunæ imaginem quodammodo repræſentet, niſi quòd plerunque ab iſthmo, vel ab alterutro lobo exilis, ſed longa Appendix glanduloſa ſurſum per thyroidis faciem producitur. Et quando in hujuſmodi diſquiſitiones deſcendimus, haud alienum eſt admonere,

De Thyroidæa, aliiſque aliquot Glandulis.

T. I. Lit. M. N. O.

Vid. Adv. V. An. 35.

Vid. Adv. VI. An. 92.

E etiam

(*k*) Apud Bartholin. Anat. quart. renov. l. 2. c. 11. (*l*) De Laryng. Tab. 15. F. 3.
(*m*) De hum. corp. fabr. l. 2. c. 21. Fig. 2. 4. 5.

etiam Proſtatas à multis Anatomicis ceu duas glandulas eſſe propoſitas, quas tamen antiquiſſimus Auctor Herophilus (*n*) ἀδενοειδῆ παραστάτην, & poſt hunc Veſalius (*o*), Fuchſius (*p*), veſtrique Arantius (*q*), & Varolius (*r*), atque alii præterea etiam Recentiores, quos inter Cl. Litrius (*ſ*), corpus, ut revera ſunt, unicum appellavere. E contrario autem Tonſillæ glandulæ, quas, ſicut ſunt, ita duas eſſe, Majores tradiderant, à præcellente hujus memoriæ Anatomico una continens, & perpetua glandula dictæ ſunt, nempe ob interjectam in extremo palato, & linguæ radice glanduloſam expanſionem: qua is quidem in re videtur, niſi ego plurimùm fallor, ſui ſe diſſimilem præbuiſſe. Etſi enim ejuſmodi Viri, eorumque qui hunc ſequuntur, auctoritas alios omnes, ferè uno excepto Nuckio (*t*), in eandem ſententiam pertraxit, illud tamen certum eſt, utramque tonſillam conſiſtentiâ, colore, ſecreto ſucco à memoratis expanſionibus glanduloſis ſatis differre, & præterea ab iiſdem penitus eſſe diſtinctas, ut quæ propriis finibus continentur, tunicâque peculiari in ove præſertim, cane, bove (in quo manifeſtè in tres diviſæ ſunt lobos) circumcirca concluduntur. Sed ut eò unde digreſſus ſum, redeam, unam quidem eſſe thyroidæam glandulam, certum eſt; an verò ductum peculiarem habeat, ambiguum. Hinc enim Galenus (*u*) aut quiſquis eſt auctor ille qui librum de Voce, & Anhelitu ſcripſit, negat, eam glandulam quemquam ejuſcemodi canalem obtinuiſſe; idemque docet peritiſſimus Vir Caſſerius (*x*): quorum ea res teſtimonium adjuvat, quòd in ductuum conſimilium anatome longè plùs fuerint, quàm à multis creditur, exercitati. Conſtat namque, eoſdem in his ipſis librorum locis in quibus thyroidææ ductus eſſe, negarunt, maxillarium utrumque canalem agnoviſſe: qui canales enimvero, uti Eruditis notum eſt, neque aliis antiquis Anatomicis fuerunt ignoti, & in his Achillino veſtro (*y*) homini, ut illis temporibus, bene docto, cujus in ſcriptis unum (*z*) quoque ex iis arcanis reperio quæ Fabricius (*a*) poſtea ſuo cuidam Amico obſervata primò

(*n*) Ita omnino apud Fuchſium de hiſt. hum. corp. l. 4. c. 1. (*o*) De hum. corp. fabr. l. 5. c. 15. (*p*) loco modò cit. (*q*) Obſervat. Anat. c. 36. & alib. (*r*) Anatom. l. 4. c. 1. (*ſ*) Memoires de l'Academ. Roy. des Scienc. 1700. (*t*) Sialograph. cap. 2. in fin. (*u*) Tract. 2. *Lingua autem habet duas glandulas in quibus ſunt duæ venæ in quibus currit ſaliva ad linguam, & ad totum os. Collum autem habet duas glandulas in quibus generatur humiditas. – Sed ex duabus glandulis quæ ſunt in collo, non proveniunt venæ in quibus currit humor, ſicut proveniunt ex duabus glandulis linguæ.* (*x*) de Laryng. l. 3. c. 1. ubi tranſmiſſionem humoris thyroidæarum, ait, *non fieri glandularum more quæ linguæ adjacent, à quibus duæ venæ ad linguam vergunt humiditatem ſalivalem ſenſim percolantes, ſed omnibus omnino venis deſtitutas &c.* (*y*) Annotation. Anatom. *Duo fontes ſalivæ, in quibus ſtylus intrat, ſunt manifeſtè apparentes juxta linguam: & ibi ſunt carnes glandoſæ.* (*z*) Ibid. *Uvea, cujus foramen eſt pupilla, aperitur in mediocri lumine, exceſſivo conſtringitur in ſuo foramine.* (*a*) de Ocul. P. 3. c. 6.

mò eſse, arbitratus eſt. Nec verò ex iis Anatomicis qui poſt Placentinum claruere, quemquam memini legiſse qui in thyroidæa peculiarem ductum demonſtraverit, etſi aliquot legi qui de ejuſdem uſibus ita ſcribunt, quaſi eam intra laryngem ductum promittere, conſtaret. Noviſſimè tamen Cl. Sodalis noſter Nouefius in ea epiſtola quam ad alterum ex noſtra Academia Præſtantiſſimum Virum Dominicum Gulielminum quartam (*b*) dedit, non levem ſpem facit, peculiarem ductum in ea glandula à ſe compertum, cum aliis rebus anatomicis aliquando iri demonſtratum. Interea autem dum vobiſcum exercitatiſſimi hominis promiſsa expecto, atque deſidero, ea non pigebit communicare quæ obſervanti mihi in thyroidæa glandula ſe ſe obtulerunt. Igitur cùm eam glandulam tumefactam, & renitentem; quo quidem vitii genere ſæpe admodum ſolet tentari; cultro anatomico pluries ſubjecerim, vidi illam quaſi ex ſubrotundis veſiculis varia magnitudine, ſubflavoque, & lento liquore imbutis ex omni parte coagmentatam. Eæ veſiculæ nativi ipſi glandulæ acini eſse videbantur, remorantis humoris vi in eam magnitudinem dilatati. Namque ipſa glandula, in ſaniſſimo quoque corpore inſpecta, ex innumeris conſtare fruſtulis, ſive acinis invenitur: qui in bobus, iſthmo glandulæ, aut extrema loborum crepidine luci obverſa, ſubrotundorum ſpecie corporum, nullo negotio conſpiciuntur. Num verò ab acinis ſecretus liquor in lymphatica vaſa, an potiùs in peculiarem ductum confluat, cùm neque ipſa morbi vi diſtenta glandula, neque ingentia boum corpora, ut in quibus illa cæterarum partium amplitudini minimè reſpondet, nihil adhuc mihi ſatis, ut cuperem, explorati, & certi præbuerint, non videtur hic pro re comperta eſse ponendum. Relinquitur, ut quid conjecturâ aſsequi poſſim, aliis productis obſervationibus videamus. Illud itaque certum eſt, de thyroidæa glandula & in boum, & in hominum cadaveribus mollem quendam, & obliniendo, lubricandoque idoneum ſuccum communi illi amygdalarum oleo longè conſimilem (quo ſucco ea plerunque multo imbuitur) diſsectâ, compreſsâque eâdem, exprimi poſse. Præterea animadverto, eam ipſam glandulam his quatuor muſculis qui à ſterno jugulique regione in os hyoide, thyroidemque cartilaginem protenduntur, item ſupernis coracohyoidum ventribus ſubjectam eſse ſic uti nequeant hi muſculi in vociferandi, edendique motibus ad ſuos, qui retro nempe ſiti ſunt, immobiles terminos omnino contrahi, quin continuò, prominens glandula, obnitentibus inprimis retropoſitis cartilaginibus, comprimatur. Ea cùm ſe ita habeant, ſi porrò ad notum reſpiciamus Divini Opificis inſtitutum in Vid. Adv. V. An. 45.

 ſali-

(*b*) Lettres de G. Deſnoues, &c.

Digitized by Google

ſalivalibus, in mucoſis urethræ, aliiſque glandulis prope, aut ſubter muſculos ipſis quæ humectandæ ſunt, partibus ſubſervientes, opportuniſſimè collocandis, nonne, Sodales, ſic videtur, facilè à thyroidæa ductum aliquem promitti aut in pharyngem, atque œſophagum, quos nempe ab lateribus illa attingit, aut potiùs in ſummam aſperam arteriam, cui revera ad primæ cartilaginis, atque cricoidis latera arctiſſimè annexa eſt?

De Muſculis Coracohyoidæis. T. I. Lit. T. V. x. Y.

27. *Coracohyoides Muſculos*, quos paulò ante memorabam, multi, graveſque Anatomici & nuperi, & antiqui, quanquam nuperi magis, ſed tamen & nuperi, & antiqui à coracoide ſcapularum proceſſu naſci, poſuerunt. Contra alii, & in his Galenus (*c*), Veſalius (*d*), Valverdus (*e*), Fuchſius (*f*), ut reliquos nunc omittam, non à proceſſu coracoide, ſed ab eo ſcapularum latere quod coſtam ſuperiorem vocant, eoſdem muſculos deduxerunt; ut minimè ſcriptum ab Riolano (*g*) oportuerit, *omnes Anatomicos* perperam in proceſſu coracoide illorum originem ſtatuiſse. Ego verò etſi poſse fieri, non negabo, ut pars utraque Anatomicorum verè id quod poſuit, aliquando obſervaverit, nunquam tamen memini, eos muſculos coracoidi inſertos, ſed ei ſemper quod dicebam, ſcapularum lateri, conſpexiſse: Voſque idem mecum & aliàs, & cùm nuper publicè, pro Cl. Profeſsore Vallalva Parmam accerſito, humanum corpus diſsecare juſsus ſum, plures obſervaſtis. Nempe inter proceſsum coracoidem, eumque locum unde is muſculus initium capit, ea ſaltem ampla fiſsura intereſt quam rectè Veſalius (*h*), & Fuchſius (*i*) ſinum quendam inſtar ſemicirculi appellant, Laurentius autem (*k*), Bauhinus (*l*), aliique præterea, Iconiſmis ſæpe propoſitis, memorare non omittunt. Quæ adjicere hic volui, cùm ab Auctore præſtantiſſimo dubitatum ſciam, an quiſquam omnium de hac fiſsura mentionem fecerit.

De Muſculis Laryngis Propriis.

28. Etiam in pluribus ex iis Muſculis qui laryngis cartilaginibus ſunt attributi, occurrere multa video de quibus non convenit inter Anatomes Profeſſores. Namque ut dicere prætermittam de gemino Epiglottidis Levatore, qui nempe muſculi à graviſſimis Anatomicis, permultis aliis, & meritò quidem, reclamantibus, in nobis non minùs, quàm in bobus, ovibuſque, poſiti ſunt; at certè de duobus aliis muſculis quos Fabricius eidem cartilagini deprimendæ addixit, non videtur reticendum. Igitur cùm muſculi Thyroarytænoidæi eſſe in

De Laryng. P. I. c. 3. & alib.

[*c*] De anat. admin. l. 4. c. 10. & de vocal. inſtr. diſſect. l. 4. c. 10 & alib. [*d*] De hum. corp. fabr. l. 2. c. 18. [*e*] Anatom. corp. hum. l. 2. c. 12. [*f*] De hiſt. hum. corp. l. 2. c. 11. [*g*] Anthropogr. l. 5. c. 16. & Schol. Anat. &c. [*h*] De human. corp. fabr. l. 1. c. 21. [*i*] De hiſt. hum. corp. l. 1. c. 25. [*k*] Hiſt. Anat. l. 2. c. 30. [*l*] Theatr. Anat. Vid. Explic. Tab. 16. lib. 2. Fig. 7. &c.

Digitized by Google

in plures videantur diviſi, Fabricius ſupremas eorum partes pro Epiglottidis Depreſſoribus accepit, ut quas hujus cartilaginis radici inſertas eſſe, contendebat. Contra Placentinus huic ſententiæ poſſe accedere ſe, negat, propterea quòd nullæ omnino muſculorum eorum fibræ epiglottidis radicem attingant. Mihi verò etſi admodum ſæpe accidit, ut in bobus ſummas eorundem muſculorum fibras infimæ epiglottidi infixas compererim, eaſque præterea ceu in peculiarem, & extantem muſculum & in iiſdem animantibus, & in noſtro genere conjunctas viderim, placet tamen potiùs ut Caſſerii judicium ſequar. Namque animadverto, non immobili epiglottidis parti, qualis ipſius radix eſt, fibras haſce inſerendas fuiſſe, ſi id Natura ſpectaſſet, ut earum ope illa cartilago inflecteretur; neque accideret; uti eædem fibræ modò radici epiglottidis, modò verò ſummæ thyroidi infixæ omnes reperirentur: quod ultimum in canis, itemque in vervecis larynge nuper mihi obſervatum eſt. De illo autem muſculorum Pari cui Cricoarytænoidæo Poſteriori nomen eſt, hic mihi aliquid dicendum eſſe, non exiſtimo. Quamvis enim Proſectores nobiliſſimi univerſas eorum fibras & à cricoidis baſi enaſci, & rectâ ſurſum ire, poſuerint, & quipiam inſuper, hac quoque ætate, longè aliter atque oportebat, eaſdem fibras delineaverint; quamvis etiam Auctores, minimum, quinque legam qui eoſdem omnino muſculos in ſuis deſcriptionibus prætermittunt; ſunt tamen hi muſculi inter proprios laryngis ferè maximi, tum verò facillimè in conſpectum dantur, ut proclive admodum cuique ſit, utrùm adſint, & qua tendentia, quibuſque ex locis procedant, vel prima quaque inſpectione cognoſcere. Præſtat ergo uti ad aliquid dicendum progrediar de aliis laryngis muſcularibus fibris paulò indagatu difficilioribus, quas alii muſculum, alii muſculorum Par, quidam tranſverſum, nonnulla pars obliquè aſcendens, alii denique Arytænoidæum, alii Cricoarytænoidæum Superius vocant: tot videlicet, & tantæ de diviſione earum fibrarum, de tendentia, deque earum terminis ſunt diſſenſiones. Quibus de rebus ita mihi obſervatum eſt. In bubulo quidem genere, itemque in ovillo eas inter fibras conſpicuus tendo ſecundùm laryngis longitudinem interjectus eſt: illo in duos muſculos, ſeu potiùs in duos ventres partiuntur. Hinc Veſalius, ut quem publicis in Theatris non hominum, ſed brutorum ſemper larynges diſſecuiſſe, de Columbo oculato teſte cognoſcimus, eas fibras in geminos muſculos bipartitas deſcriptione, atque iconiſmo propoſuit: quem magna pars Anatomicorum ſecuta eſt. Sed ii quoque alii Anatomici qui duos muſculos eſſe, negant, cum plerique tendinem in medio ponere non omittunt, eâdem re, opinor, decepti, eò fa-

ciliùs,

De Laryng. l. 1. c. 6. 17. 18. & l. 3. c. 6.

Vid. Adv. V. An. 35.

De hum. corp. fab. l. 1. c. 21.

De Re Anat. l. 1. c. 13. & alib.

ciliùs, quòd etiam in nobis alba quædam lineola, ceu ſimilis tendo, produci ſolet per earum fibrarum tergum, quæ tamen linea in ſuperficie tantummodo hæret, penituſque integris & illæſis ſubjectis fibris, minimo negotio ſeparatur. Porrò in nobis quæ earum fibrarum anticæ, ſeu interiores ſunt, hæ ſolent ab una ad alteram arytænoidem tranſverſæ duci. Quæ verò poſt has locantur, ſæpe in plures junctæ faſciculos, ab alterius arytænoidis baſi, aut etiam à contigua cricoide exortæ, atque ad litteræ X ſimilitudinem decuſſatæ, in oppoſitam arytænoidem infiguntur. Cæterùm vidi etiam, neque admodum infrequenter, aut eas tranſverſas fibras deſiderari, aut eſse unum modò obliquum faſciculum, aut denique eos faſciculos non decuſſari, ſed hinc, atque hinc proclinatas fibras inter utramque arytænoidem, ad modum externi geniohyoidæi Paris concurrere, niſi quòd nulla hic tendinoſa linea interponebatur. Quæ nempe omnia minutè hic perſequi non me piguit tum ne adeò mirum ſit, tot extitiſse ſuper re hac Anatomicorum diſsenſiones, tum quò magis magiſque conſtet, non eſse una agendi norma admirabilem Naturæ vim circumſcriptam, ſed aliàs hanc, aliàs illam operandi rationem inſiſtere, modò in una generatim re ſibi conſtet, atque unum eundemque uſum diſpari ſtructura conſequatur. Quod cùm in aliis præterea muſculis, in ſpermaticorum, vaſorumque aliorum origine, & diſtributione, multiſque rebus ejuſcemodi conſpicuum ſit, tum, meo judicio, in Oſse Hyoide, iiſque Sinibus quos appellant Pituitariis, longè eſt manifeſtiſſimum. Hyoide namque os teretibus aliàs ligamentis, aliàs membranis, aliàs verò cartilaginibus etiam, aut oſſiculis longitudine, numero, figura diverſis cum ſupernis cartilaginis ſcutiformis proceſſibus, inprimiſque cum proceſſibus ſtyloidibus colligatur. Pituitarii autem Sinus tot obnoxii varietatibus comperiuntur, ut demirandum minùs ſit, quòd à pluribus ethmoidæi, à quibuſdam verò multò inſigniores ſphenoidæi, & maxillares, ab aliquo demum præter frontales cæteri omnes, hac etiam tempeſtate, omittantur. Ut enim ego prætermittam, maxillares ſinus, quod rarius eſt, nullos me in muliere quadam vidiſse, certè ethmoidæos, qui ſex omnino ſtatuuntur, aliàs plures, aliàs verò pauciores numeravi. Sphenoidæos non ſub ſella, ſed ante ipſam non ſemel vidi, aliquando inter ſe admodum inæquales, ſæpe etiam duorum loco quàm ampliſſimum unum inveni, nullos denique interdum comperi, quæ aliis quoque ante me accidiſse, memoriæ mandatum eſt. Frontales verò in quatuor nonnunquam partitos, aliàs duos quidem, & inter ſe æquales, aliquando dexterum majorem ſiniſtro, at non rarò ſiniſtrum majorem dextero obſervaſse memini: quod item in

T. 1. F. 1. Lit. k.

Vid. Adv. VI. An. 89.

High-

Digitized by Google

Highmori Tabulis expreſſum eſt; ut mirum planè videri poſſit, [Corp. hum. Diſquiſ. T. 16. F. 4.] contra à Viro peritiſſimo dextrum ſemper præ ſiniſtro majorem eſſe pronunciatum. Vidi etiam à dextris frontalem ſinum defuiſſe, atque ut paucis cuncta complectar, rarò admodum contigit, ut illos ſinus in uno atque in altero capite ad eundem modum adinvenerim. Quam porrò varietatem uti ab Natura in his, atque hujuſmodi rebus ſervari video, ita à pluribus qui de iiſdem, rebuſve ſimilibus ſcripſerunt, diſſimulandam non putaſſem, ſi quidem veram earum hiſtoriam nobis erant propoſituri.

29. Jam verò ut ad celeberrimam controverſiam veniamus, multa ſuper *Hymene* ab Anatomicis diſputari, notum eſt: [*De Hymene.*] de quo cùm alii alia ſcripſerint, tum inter cæteros laudari video qui contractum [T. 3. Lit. G. G.] vaginæ initium, quive annulum peculiarem, aut qui demum myrtiformes quaſdam carunculas hymenem eſſe, poſuerunt. Quorum primis ita aſſentiendum eſſe, judico, ut eorum tamen quos altero loco memorabam, ſententiam pariter comprobemus. Sic enim mihi in virginibus integerrimis obſervatum eſt. Præter infimæ vaginæ anguſtiam, [Vid. Adv. IV. An. 23. 24.] interna hujus tunica, ita uti in valvularum ſtructura accidit, duplicata ibidem, & nonnihil primùm ex vaginæ ipſius ſubſtantia, mox nihil fermè niſi tenuiſſima complectens vaſcula, circumcirca inſignis annuli ſpecie aſſurgit: quæ alii aliter, at ſatis commodè Andreas Veſalius, ut mihi quidem videtur, expoſuit. [De hum. corp. libr. I. 5. c. 15. & alib.] Nec rarò contingit, ut ea tunica quæ annulum hunc facit, iiſdem confertiſſimis prominentiis, ſeu mavis papillis exaſperetur quibus eandem in vagina inæqualem fieri, ſupra demonſtratum eſt. [num. 13.] Aliquando etiam eam annuli partem quæ urinæ meatui ſtatim ſubeſt, lamellæ plures, aliæ aliis antepoſitæ efficiunt. Atque interdum accidit, uti ab eadem ſumma parte ex ipſa prorſus hymenis ſubſtantiâ firma lamina parvæ inſtitæ, aut columnæ modo deorſum rectà demittatur, cumque annuli inferiore parte commiſſa, illud in duo ſpatium dividat quod medium intra annulum relictum eſt. Quod perrarò fieri, crediditſſem, niſi & mihi nuper obſervatum eſſet, & publicè Cl. Valſalva noſter unum intra annum bis oſtendiſſet: ut hinc intelligi jam poſſit, quare hymen interdum etiam *Virginea*, ſeu *Virginitatis Columna* ab eruditis hominibus ſit appellatus. [Vid. Gaſp. à Rejes Elyſ. &c. qu. 39. & Bauh. Th. Anat. l. 1. c. 39.] Porrò qui carunculas myrtiformes hymenem eſſe, conſtituerunt, hi mihi, intactas virgines aut diſſecuiſſe, aut probè obſervaſſe non videntur. Caruncuias namque iſtas nunquam ego niſi in mulieribus his comperi quas virum expertas eſſe, conſtabat. Quare ab Doctis Viris Riolano, atque Munnickio illud veriſſimè factum cenſeo, quòd eas carunculas non hymenem, [Anthrop. l. 2. c. 35. Anatom. n. 32.] ſed dilacerati hymenis reliquias exiſtimarunt. Quod præterea ex forma,

ma, ſubſtantiaque illarum cognoſcitur, & ex eo quòd neque certus earum numerus eſt, ſicut ne locus quidem. Neque tamen in his omnibus apparent mulieribus quæ virorum notitiam habuerint. Cùm enim annulus aliàs anguſtior, aliàs latior, inque his valentior, in his infirmior, nec minore penis varietate in altero ſexu reperiatur, id nimirum aliquando accidat, neceſse eſt quod Hieronymus Mercurialis ajebat, ut paulatim placido, diuturnoque concubitu longè latèque ſine ulla effractione dilatatus annulus obliteretur.

Var. Lect. l. 6. c. 25.

30. Multæ in muliebribus mihi occurrunt Anatomicorum diſsenſiones: quarum plures, ne longum hodie nimis faciam, in aliud tempus rejicio. Quare aliàs quid circa clitoridis uſum ſentiam, opportuniùs demonſtrabitur: qua occaſione ut in ovibus, & præcipuè in vaccis ea mirificè intorqueatur, & quæ in naturalibus utrarumque prope clitoridem, quæque in vaccis ſub ipſo urinæ meatu ſovea occurrat; duos præterea oblongos muſculos qui taurini genitalis utrumque latus ſtipantes, denique infra coronam latè inſeruntur, aliaque hujuſmodi proponemus. Sed de controverſia celebratiſſima: rectène vivipararum animantium teſtes, & tubæ pro ovariis, atque oviductibus habeantur; quoniam aliis in utramque partem obſervatum eſt diligenter, & copiosè diſputatum; nempe operæ pretium facturus non videor, ſi aut nunc agere conſtituam, aut aliàs acturum me, ſpondeam. Quoniam tamen perſæpe à me, Sodales atque Amici aliquot, poſtulaſtis, quid circa tubarum iter, & poſitum, quidque de teſtium conſtitutione obſervaverim, quæ res inter cæteras aliter ab aliis in ea controverſia poni ſolent: ne quid obſequio, & neceſſitudini negaſse videar, hæc modò obiter habeatis. Eſt Celeberrimus noſtrorum temporum Anatomicus qui in ſuis Chirurg. Obſervationibus ita ſcripſerit: niſi tot cadavera diſsecuiſset, nunquam fuiſse ſe crediturum, tubas Falloppianas frequenter adeò in mulieribus obſtructas eſse. Ego verò, etſi tanti Hominis fides longè ſpectatiſſima mihi eſt, libenſque fateor, meum hunc in re anatomica mediocrem uſum nullo modo eſse cum longa Viri exercitatione comparandum, eodem tamen veritatis ſtudio affirmare non verebor, me ſæpiùs tubas primo quidem tentamine, primaque inſpectione alicubi, & præſertim ad uterum, occluſas exiſtimaſse, re tamen vera poſt accuratam perquiſitionem, diſsectionemque vix unquam clauſas comperiſse. Neque interim nego, id eas aliquando vitium tentare; at ſæpe adeò & frequenter afficere, id verò fateor minimè mihi in cadaverum diſsectionibus reſpondere. Quod autem ad tubarum poſitum, ac tendentiam attinet, etſi aliàs aliter inveni diſpoſitas, longè tamen ſæpiùs ita memini comperiſse, ut ab eo poſitu quem in Graafii Tabulis habere video,

Nonnulla de Ovariis, & Tubis Falloppianis.

T. 3. Lit. Q.Q.

Vid. Adv. IV. An. 41.

De Mulier. Org.

deo,

Digitized by Google

deo, maximopere diſcreparent. Poſtquam enim tubæ teſtium dorſum conſcenderunt, velut à Cl. Viris Stenone, & Sbaraglio veſtro obſervatum eſt; tum frequenter ſolent poſt teſticulos ſe ſe demittere, infraque iſtos ſuis, aliàs deorſum, aliàs ſurſum ſpectantibus orificiis propendere. Denique non dici poteſt, quàm ſæpe aliquid in teſtibus ſeu potiùs ovariis invenerim quod ab ſana nativaque eorundem conſtitutione longè eſſet alieniſſimum. Namque ut omittam pure taboque plenas veſiculas quas incredibili prorſus numero in teſte quodam ad magnitudinem pugni adaucto nuper cum Amicis conſpexi, aut aliàs in alio teſte repertas ceu veſiculas quaſdam duas quarum altera oſſeſcebat, altera jam oſſea planè evaſerat, aliaque ejuſmodi, videlicet quæ non ita eſſe frequentia ſolent; certè intra teſticulos quaſdam cellulas ſæpe invenio quarum aliæ praſina, aliæ cinerea, prope omnes verò etiam ferruginea & nigra tunica continentur, inque his nigrum quoddam, & molle corpus quod niſi concreti ſanguinis grumus eſt, nihil tamen magis quàm grumus ſanguinis eſſe videtur. Qua de re, aliiſque præterea conſimilibus cùm fortaſſe olim in ſectionibus morboſorum cadaverum ſim dicturus, nunc eàdem, cæteriſque in quæ obiter incidi, jam dimiſſis, ad ulteriora properabo.

Apud Svvamer: Mir. Nat. De Vivip. gen. Scepſ. 2.

31. Ex omnibus Proſectorum diſſidiis quæ in mulierum naturalibus adhuc ſuperſunt, tria, non ampliùs, ſeligemus quæ circa totidem Fluidorum in iiſdem partibus ſe ſe oſtendentium ſcaturigines & fontes verſantur: hæc tria cùm legero, aliud hodie ex meis Adverſariis Anatomicis non proponam. Igitur præter lacunas quæ circa extremum urinæ meatum deſinunt, indeque, ut Alexandro Benedicto (*a*), aliiſque præterea notum fuit, non prolificum muliebre ſemen ejaculant, Regnerus Graafius (*b*) in ea Tabula in qua vaginam à poſteriore parte oſtendit apertam, duo, vel tria inferiùs in ipſo vaginæ orificio adjecit foramina, quæ nullà tamen peculiari deſcriptione, nullà explicatione expoſuit, & ab latere tantùm dextero collocavit. Hoc facto nuperi adeò, atque ſolertis Anatomici ea videri poterant in dubium vocari quæ ante ipſum Spigelius (*c*), Rolfincius (*d*), Bartholinus (*e*), quique præterea ab hoc citantur, de hujus gene-

De Lacunis Foſſæ muliebris.

T. 3. Lit. G. G.

F ris

(*a*) Hiſt. corp. hum. l. 2. c. 25. *Menſtrua ex venis quoque duabus ſecundum os pubis juxta urinæ exitum erumpunt: ex ea parte & fœminarum non prolificum ſemen in coitu effunditur tanto in pleriſque impetu, ut maſculorum more longiùs exſiliat.* (*b*) de Mulier. Organ. (*c*) De hum. corp. fabr. l. 8. c. 19. *Duo cæca foramina ſtatim apparent diductis labiis, ſed fermè tantùm in vivis, cùm admodum parva ſint, in quibus ſeroſus quidam humor non parva quantitate prodit qui maris pubem in coitu madefacit.* (*d*) Ordo, & method. generat. dicatar. part. P. 2. c. 41. *Duo foramina ad latera veſtibuli ſinus muliebris utrinque parva ruga velut operculo tecta occurrunt, &c.* (*e*) Anatom. quart. renov. l. 1. c. 32. *In foſſa diductis labiis apparent duo foramina, ſed ferè tantùm in vivis, inprimis poſt coitum, vel in prægnantibus teſte Plazzono apud Rhodium, cùm admodum parva ſint, in quibus ſeroſus quidam humor non parva quantitate prodit qui maris pubem in

ris foraminibus jam tradiderant. Hi namque bina foramina unde in concubitu ſerum quoddam profunderetur, unum utrinque ab lateribus foſsæ, ceu res perpetuas, & exploratas, perſpicuè, & diligenter poſuerant. Cui dubitationi etſi poſtea occurrit Cl. Caſparus Bartholinus (*f*), ſive, ut alii malunt (*g*), exercitatiſſimus Verneyus, unam utrinque glandulam ſub plexu retiformi inveniendo peculiari ductu, nimirum, ut ego exiſtimo, bino eodem Spigelii, & cæterorum foramine, ad vaginæ initium pertinentem; quoniam tamen circa iſtas res aliquantò aliter obſervaſse mihi videor, id omne vobiſcum, qualecunque eſt, Sodales optimi, communicabo. Primùm itaque illud compertum mihi eſt, præter lacunas ad glandoſum urethræ corpus pertinentes, de quibus hoc quidem loco non agemus, Foramina cætera ſingularia quæ circùm vaginæ initium ſtatim ante hymenem, vel ſi hic laceratus eſt, ante carunculas myrtiformes, aut ſedem earum diſponuntur, haud rarò duobus plura inveniri. Aliàs namque bina, modò terna, aliquando etiam quaterna in ſingulis utrinque lateribus numeravi. Præterea nonnunquam accidit, ut inferiùs prope in medio unum viderim. Nuper quoque unum ſub ipſa fermè clitoridis glande ſuberat in quo brevis ductus in tranſverſum poſitus deſinebat: quali, opinor, ductu ea fortè matrona decepta eſt quæ ſibi de clitoride ſemen profluere, cum Diemerbroeckio conquerebatur. (Anat. l. 1. c. 26.) Porrò ea foramina quæ ab uno latere foſsæ extant, neque ordine, neque loco, neque numero his quæ ex adverſo poſita ſunt, magnopere ſolent reſpondere. Suntque item aliqua eorum quæ leviter prominent, alia quæ minimè: atque in propatulo interdum ſunt, interdum verò carunculis antrorſum concidentibus illorum aliquot operiuntur; ut hinc quoque factum videatur, ut complurium Anatomicorum perſpicaces alioquin oculos ſubterfugerint. Cuicunque tamen eorum vel craſſiorem ſetam immittere nihil prorſus negotii eſt. In ſingulis namque ductus craſſitudinis modicæ terminatur, longitudinis autem, & tendentiæ diſparis, ſic ut alii ſurſum vergant, alii deorſum, alii apicem auricularis digiti tranſverſi adæquent, alii excedant, contra alii infra hanc longitudinem ſint. (T. 3. **. & Lit. H.) Ex his autem ductibus qui à lateribus medii ſunt, unum ab utroque latere aliquoties vidi qui ad glandulam ſubrotundam pertingeret magnitudinis non contemnendæ, inque eo loco conſtitutam qui locus à Caſparo Bartholino indicatus eſt. (De Ovar. Mulier.) Erant intra glandulam, quaſi recepta-

coitu madefacit. Utrinque parva ruga velut operculo tecta, notante Rolfinchio. Quo tendant meatus, ignorat Lindanus. Non dubito, eſſe vaſa excretoria, ſeu lymphatica ex glandulis foſſæ ſerum profundentia, velut in ſuperioribus ductus ſalivales. (*f*) De Ovar. Mulier. (*g*) Traitè du Fœtus par M. Tauvry, & Anatomie Raiſon. Vid. etiam Zodiac. Medic. Gallic. A. 1680. M. Mart. &c.

ceptaculi & pelvis loco, plures veſiculæ ſive cellulæ altera in alteram apertæ quæ limpido humore redundabant: ex his illi ductui initium erat. Sed neque veſiculas, neque ipſas potui glandulas in omni cadavere comperire. Etſi verò nulla mihi glandula, nulla veſicula apparere ſolet unde ductus cæteri exoriantur, ſemel tamen inter infimam vaginam, & anum duas cellulas vidiſse memini quibus de cellulis unus, atque alter inferiorum ductuum proveniebant. Solent ductuum eorum occaſione duo vaccina vaſa commemorari quorum bina pariter plerunque orificia, apertâ vaginâ, ſuper ipſa extrema urethra conſpiciuntur. Hæc mihi non in vaccis modò, verùm & in ovibus apparuere: nec fortaſse in aliis ejuſmodi brutis deſiderantur. Vid. Adv. IV. An 35.

32. Sicuti verò inter diſsectionum Magiſtros convenit, ex hiſce ductibus qui ad vaginæ orificium ſunt, ſalax illud ſerum quod perperam vocatum eſt ſemen mulierum, proſilire, ſic non immeritò inter eoſdem dubitatur, num aliqua ſeri ejuſdem portio ab ipſa quoque cervice uteri corrivetur. Cùm ergo Hornius (*a*), itemque Graaſius (*b*), & præterea qui utriuſque auctoritatem ſequuntur, pituitoſum ejuſmodi ſerum ex cervicis uteri foraminulis elici poſse, propoſuerint; contra alii, in quibus eſse animadverto Verheyenium (*c*), atque Bergerum (*d*), glutinoſum & viſcidum ſuccum ex iiſdem porulis prodire, teſtantur; additque ille, credibile eſse, hoc ipſo, non alio, glutine in his omnibus quæ utero gerunt, internum, ut notum eſt, matricis oſculum impediri. Sed rurſus Proſectores alii exiſtunt qui, ut glutinoſum ibidem ſuccum agnoſcant, hunc tamen à cervice uteri deſtillare, non concedunt. Namque alterum memini legere qui ejuſdem prorſus rationis mucum & in Falloppianis tubis, & in ſuperiore utero ineſse, tradat, ita uti ipſius origo multò altiùs repetenda videatur; alter (*e*) verò infra uteri orificium eſse, ait, plexum glanduloſum, & ſubrubentem, mucoque, ubi comprimatur, manantem: per hunc, quamvis fortaſse non æquè ſemper conſpicuum, eam viſcidam lentamque mucilaginem ſeparari. Neque hìc videtur prætermittendum quod Cl. Sodalis Noueſius (*f*) ante hos quinque & viginti annos in uteri orificio obſervavit. Huic nimirum parva quædam peculiaris ſeminis ineſse conceptacula, quod ſemen ei quidem quod in virilibus paratur teſtibus, colore, & conſiſtentia reſpondeat, quodque ex ſubrotundis tuberculis, expreſſionis vi in exteriore ejuſdem oſculi membrana excitatis, per foraminula *De fontibus cujuſdam muci ad cervicē uteri occurrentis.*

(*a*) Prodrom. (*b*) De Mulier. Organ. c. 8. (*c*) Corp. hum. Anatom. tr. 2. c. 23. (*d*) Phyſiolog. Medic. l. 2. c. 1. (*e*) Cl. ſcilicet Joh. Jacobus Harderus in Apiar. obſ. 58. in ſchol. & alibi. (*f*) Zodiac. Medicogall. 1681. M. Februar. & Lettres de G. Deſnoues, &c. p. 70.

quædam prorumpat. Et hæc quidem omnia legenti mihi comperta ſunt. Diſſecanti autem ad hunc modum obſervatum eſt. Sive ego mulierum, ſeu vaccarum uteros ſecem, eadem mihi quæ innumeris quoque Proſectoribus, lenti muci, & limpidi, niſi quòd ad flavum nonnihil vergit, in ſumma vagina, itemque in cervice copia occurrit. Qui autem ſuccus in ſuprema cervicis parte eſt, reliquoque utero, quique eſt in tubis Falloppianis, is verò mihi ſatis diſſimilis videri ſolet; ut illius propterea deſcripti muci ſcaturigines & fontes in ipſa cervice, oſculoque uteri quærendos credam. Quos dum aſſiduè

T. 3. Lit. L. I.. Vid. Adv. IV. An. 39. 40.

perquiro, ecce quaſdam veſiculas animadverto varia magnitudine, omnes verò ſubrotundas, aut ovales, internam prope totam cervicis faciem confertis agminibus obtinentes. Hæ non mihi primo obſervatæ ſunt; namque eas ibidem ſæpenumero comperiri, auctor olim fuit Graafius (g): quas poſtea Barlius (h), atque Ortlobius (i) confirmavere, & Præſtantiſſimus quoque Litrius (k) obſervavit. Attamen ſuſpicatus interdum ſum, eaſdemne iſti quas ego, veſiculas conſideraverint, cùm plerique eorum hydatides eſse, judicent, addatque Ortlobius, eum qui inerat, humorem ab inflicto iiſdem vulnere non ſine ſaltu prorupiſse. Ut ut eſt, certè ego lentum ſemper iſtum humorem, ſeu potiùs mucum eſse, obſervavi, quem ex iis veſiculis multum exprimo, quemque ſicuti cum liquore hydatidum quæ circa teſtes, tubaſque occurrebant, aliquando comparatum, magnopere inveni diſſimilem, ita ejus muci qui in cervice, & ſumma vagina eſt, nunquam non ſimillimum animadverti. Porrò eæ veſiculæ nunc plures, aliàs pauciores intimæ cervicis tunicæ ſunt intertextæ, ita uti ex altera parte in cervicis cavitate promineant, ex altera intra ejus ſubſtantiam ſe ſe recondant. Et veſiculæ quidem in plurimis hæ ſunt. Minùs ſæpe autem in ſuprema cervice, circùmque uteri orificium inveni, etſi aliquando hoc ipſum vidi conſertiſſimis earum agminibus exornatum. An autem in hiſce partibus, inque tota etiam cervice, quando nempe in hac quoque deſiderantur, multò eæ veſiculæ ſint minores, anne potiùs altè intus conditæ ſint, meritò aliquis ſuſpicetur. Ego quidem ex uteri oſculo, nullis apparentibus exteriùs veſiculis, multos circumquaque globulos deſcripti muci aliquando expreſſi, vidique prætereà veſicas aliquot intra cervicis ipſius ſubſtantiam penitus latentes: quas & Cl. Meryum (l) intra oſculi uterini ſubſtantiam comperiſse, non ignoro: ſuntque eædem facilè ea ſeminis conceptacula quæ nimirum ex Sodalis exercitatiſſimi obſervatione

paulò

[g] De Mulierum Organis c. 8. [h] Les Nouvelles Decouvertes, &c. Tom. 3. l. 2. c. 2. [i] Hiſtor. part. & œconom. &c. Differt. 34. [k] Memoires de l'Acad. Roy. des Scienc. 1701. [l] Hiſtoire de l'Acad. Roy. des Scienc. 1701.

paulò ante referebam. Quæ cùm ita ſint, veſtræ eſt peritiæ, Academici, utrùm eæ veſiculæ ſint veræ hydatides, judicare. Ego ſanè non multùm ab eo abſum, ut eſse glandulas, concipiam, unde is lentus & glutinoſus mucus deſtillet qui præter cæteras quas alibi attigimus, utilitates, hanc etiam præſtet, ut in prægnantibus; ſive ea concepti ſeminis vis ſit, ſive primò contractum, ut multi volunt, ipſius uteri orificium morari cogat, atque concreſcere; certè longè denſior & ſpiſſior factus, cùm poſtea ulterioribus geſtationis menſibus orificium id diducatur, ſubeuntis aeris injurias opportuniſſimè defendat. Cæterùm an ad muci ejuſdem ſeparationem is quoque glanduloſus plexus conducat quem aliqui infra uteri orificium ſtatuunt, me verò nunquam animadvertiſse, confiteor; inprimis autem, an eæ veſiculæ ſint hydatides, anne ſint glandulæ, veſtrûm, ut dixi, judicium facio; ego in re hac nihil adhuc certi propono. num. 14.

De Menſtruorum ſcaturigine.

33. Super menſtruo cruore qua is cauſa, & quo modo fluat, varia à Philoſophis, & Medicis; unde verò prodeat, non minùs varia à Medicis, & Anatomicis diſputantur. Sunt namque aliqui rem prorſus abditam, atque incertam eſſe, confitentes: quo in numero ſunt celebris Vir Tauvryus (*m*), & Medicus longè erudititſſimus Hieronymus Mercurialis Municeps meus (*n*). Contra alii doctiſſimi homines, & in his Realdus Columbus (*o*), Carolus Piſo (*p*), & præterea Rolfincius (*q*), Cochburnius (*r*), Bohnius (*ſ*), Verducius (*t*), Ortlobius (*u*), & nuper quoque, ut modò cæteros prætermittam, Joh. Gothofredus Bergerus (*x*) eum cruorem non è fundo uteri, ſed è vagina deſtillare, ceu exploratam rem compertamque pronunciavere. Et revera Piſo, Bergerus, Verducius, Bohnius ſe ſe ipſos in earum cadaveribus quæ ſanguine adhuc profluente deceſſerant, ita comperiſſe, teſtificantur. Additque præterea Bohnius, ſuper Veſalium, atque Highmorum qui ſe vidiſſe oppoſitum tradunt, certè Profectorum eſse neminem qui luculentis obſervationibus iſtorum dicta confirmaverit. Tum eorum vim quæ iidem conſpexerant, ſicut eſt ingenio, & doctrina ornatiſſimus, contrariis rationum momentis elevare non prætermittit. Ex adverſo tamen præter hos duos longè nobiles Anatomicos quos contra à Bohnio dictum eſt, Adrianus Spigelius (*y*), Regnerus Graafius (*z*), Petrus Dioniſius (*a*), &; quoniam perſpicuæ obſervationes requiruntur; T. 3. Lit. M. M. M.

Exer-

[*m*] Traitè du Fœtus. [*n*] Prælection. Piſan. de hom. generat. [*o*] de Re anat. l. 6. & 11. [*p*] Obſervation. &c. [*q*] Ordo, & meth. generat. dicatar. part. P. 2. c. 25. [*r*] Oeconom. corp. anim. [*ſ*] Circul. Anat. Progymn. 16. [*t*] Traitè de l'uſage des parties, &c. Tom. 1. c. 16. [*u*] Hiſt. part. & œcon. &c. Differt. 19. [*x*] Phyſiolog. Med. l. 1. c. 20. [*y*] De hum. corp. fabr. l. 8. c. 20. [*z*] De Mulier. Organ. c. 9. [*a*] Nouvelle Anatomie Demon. 4. ſect. 2.

Digitized by Google

Exercitatiſſimus Litrius (*b*) celebri non ita pridem allata ſectione, aliiſque aliquot indicatis, ab uteri ipſius parietibus cruorem menſtruum prodire, arbitrantur. Cum quibus me quoque facere repetitæ obſervationes compellunt. Cùm enim virginis quæ, menſtruo ſanguine profluente, interierat, itemque unius, & alterius mulieris quibus is fluxus pauldò ante obitum aut fuiſse, aut certè inſtitiſse videbatur, genitalia, annexaſque partes annis ſuperioribus diſsecuerim, poſtquam illum qui utero, vaginæque inerat, ſanguinem, ichoremve ſanguineum ablui, atque abſtergi, juſſiſsem, hæc ſedulâ inſpectione obſervavi. Neque in vagina, neque in cervice quidquam erat quod cruorem ex earum parietibus prodiiſse, ſignificaret. Contra autem univerſum uteri fundum in eâ cui ſanguinem defluxiſse, conſtabat, in reliquarum verò alterâ omne fundum, ejus ſupremâ parte exceptâ, in alterâ autem & totum fundum, & proxima cervicis pars ſanguineis undique maculis diſtinguebantur. Ex quibus maculis vel mediocri expreſſione cruentas guttas elicere nihil prorſus negotii erat. Id cùm in cervice, aut in vagina pari expreſſionis vi tentaretur, nihil omnino proficiebatur. Illud præterea adjiciendum eſt, me in plurium poſtea cadaveribus quibus fortaſse non ita pridem ſanguis menſtruus profluxerat, non in vagina, non in cervice, ſed in eodem uteri fundo ſimiles, at multò dilutiores, maculas conſpicatum, ex his ſubcruentas guttulas eâdem ratione proliciuiſse; ut facilè intelligeres, ea loca ſcaturigines & fontes eſse unde vis cruoris ſtatis temporibus profunderetur. Neque tamen negabo, de ipſa quoque interdum vagina cruorem menſtruum depluere, ab Highmoro (*c*), Diemerbroeckio (*d*), Graafio (*e*) inductus quos ſentire eadem, non ignoro, inprimis verò tantorum Hominum auctoritate & fide compulſus qui ſe quidem, ut ante docebam, ſic obſervaſse, teſtificantur.

Vid. Adv. IV. An. 17.

34. Atque hæc, Sodales, in præſentiarum ſufficiat ex meis Adverſariis Anatomicis prælegiſse. Jam enim omnia confeciſse videor quæ ab initio exequi conſtitueram, ut quædam ab nemine adhuc propoſita, ut quædam his temporibus ferè obſoleta, ut ſuper quibuſdam rebus de quibus aliter ab aliis traditum eſt, quid obſervatum mihi eſſet, cum Academia communicarem.

Adverſariorum Anatomicorum I. Finis.

FI-

(*b*) Memoires de l'Academ. Roy. des Sciences 1702. (*c*) Corp. hum. Diſquiſ. anat. l. 1. P. 4. c. 4. (*d*) Anatom. l. 1. c. 25. (*e*) De Mulierum Organis c. 9.

Digitized by Google

FIGURARUM EXPLICATIO.

T A B U L A I.

EXhibet laryngem, & tracheam, id eſt aſperam, arteriam, unà cum œſophago, & lingua, thyroidæa glandula, nonnullis muſculis, atque altera omoplata, omnia ferè ab anteriore parte aſpecta.

A. A. *Cartilago ſcutiformis.*

b. *Altera ex ejus Prominentiis de quibus num.* 6. *Altera autem in Fig. I. Tab. II. ad lit. b. evidentiùs in conſpectum datur.*

C. *Epiglottis.*

d. *Ligamentum ejuſdem Medium.*

e. *Alterum ex ejus Ligamentis Lateralibus.*

F. *Arteria Trachea, & nonnulla bronchiorum pars ſecundùm eorum longitudinem aperta, ut conſpici poſſint interni eorundem longiores Lacerti, atque inter hos hiantia excretoria oſcula earum glandularum quæ in Tab. II. Fig. I. ad lit.* O. O. O. *delineantur.*

G. *Oeſophagi portio, cujus, ad literam*

h. *Superior pars, ſive Pharynx, quatenus neceſſarium eſt, indicatur.*

i. *Oſſis hyoidis cornu alterum.*

K. *Lingua, & glanduloſa expanſio ejus radici ſuperinducta, ad cujus expanſionis anticos limites occurrit frequenter*

l. *Foramen de quo num.* 8. *quemadmodum fuit in eo cadavere unde hæc Tabula deſcripta eſt. Cætera autem quæ in lingua hac exhibui, cùm nihil ad hæc Adverſaria ſpectent, hìc propterea non explicantur. Quod & de partibus nonnullis ſubjectæ ſcapulæ, aliiſque ſimilibus, ſi qua fortè & in ulterioribus occurrent Tabulis, prædictum volo.*

M. *Thyroidææ glandulæ alter Lobus; namque alter tribus explicandis muſculis non eſt, conſultò, denudatus.*

N. *Iſthmus, ut vocant, ejuſdem glandulæ.*

o. *Appendix ipſius glandulæ ſurſum producta, veluti erat in hoc cadavere.*

p. p. *Muſculi cricothyroides, ſeu mavis thyrocricoides.*

q. q. q. *Muſculi Sternothyroides, quorum dexteri maxima pars conſultò amputata eſt.*

r. *Alter ex Hyothyroidibus Muſculis.*

S. *Alter ex Muſculis Sternohyoidibus.*

T. *Alter quoque Coracohyoides Muſculus, ſic Anatomicis vocitatus,*

quan-

Digitized by Google

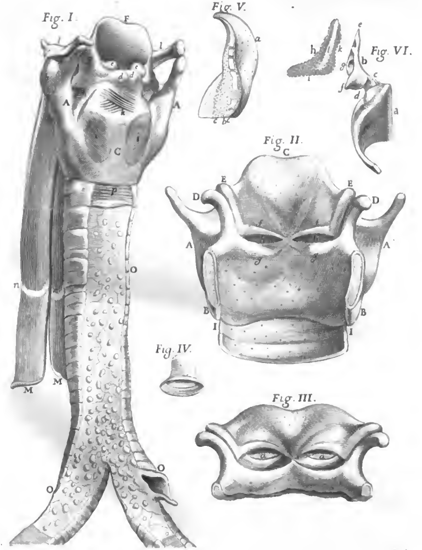
quanquam non inſeritur in ullam partem ejus ſcapulæ proceſſus qui
V. *Coracoides appellatur; ſed trans hiatum ejuſdem ſcapulæ qui à Veſalio, aliiſque*
x. *Sinus inſtar ſemicirculi vocatus eſt, infigitur in*
Y. *Scapulæ ejuſdem coſta ſuperiore.*

T A B U L A II.

FIGURA I. oſtendit laryngem, nonnulloſque ipſius muſculos, muſculos quoque ſternohyoides, atque item tracheam arteriam, ac prima bronchia, glandulaſque, & fibras iſtorum quaſdam, & omnia quidem à tergo ſpectata.

A. A. *Cartilago ſcutiformis.*
b. *Altera ex Prominentiis ipſius, quarum altera in Tab. præcedente ad lit. b. indicata eſt.*
C. *Cricoides cartilago.*
d. d. *Summitates proceſſuum ſuperiorum utriuſque arytænoidis cartilaginis.*
e. e. *Utriuſque glandulæ Arytænoideæ ſumma pars.*
F. *Epiglottis cartilago.*
g. *Summitas alterius Ventriculi laryngis, veluti erat in hoc cadavere; ſunt enim Ventriculorum Appendices aliàs majores, aliàs minores; ut hinc quoque fieri videatur, ut natura alii graviore, alii acutiore voce ſint, juxta ea quæ num. 16. ſunt propoſita.*
h. *Alter ex muſculis thyroarytænoidæis, ejuſdem Ventriculi infimam regionem amplectens, qui ablato cricoarytænoidæo laterali, ex parte in conſpectum venit.*
i. i. *Muſculi cricoarytænoidæi poſtici.*
k. *Arytænoidæarum fibrarum poſteriores, ſive exteriores, ſicut in cadavere hoc inveni.*
l. l. *Os hyoide.*
M. M. *Muſculi ſternohyoides.*
n. n. *Eorundem tendineæ Inſcriptiones, ſive Aponevroſes.*
O. O. O. *Trachea Arteria, & primorum in quæ hæc diducitur, bronchiorum magnum quà annuli ceſſant, interſtitium exteriore tunica detracta, ut ſubjectæ ſtatim Glandulæ, quales fuerunt in hoc homine, appareant, vaſis ſanguineis irrigatæ. Harum verò excretoria oſcula in I. Tabula ſunt deſcripta ſub lit. F. Separata autem eſt in ſumma arteria, & deorſum ducta illa, ut ſic loquar, tunica, cui glandulæ propoſitæ intertexuntur; ut interiores*
p. *Fibræ carneæ tranſverſæ conſpici queant.*

FIGU-

Digitized by Google

Figura II. proponit laryngem ſecundùm ejus longitudinem poſteriùs ſectum, atque expanſum, quò multa intus conſpicienda apparere poſſint.

A. A. *Scutiformis cartilago.*
B. B. *Cartilago cricoides, in cujus ſectionibus cellulæ, ſicut in hoc homine occurrère, in conſpectum dantur.*
C. *Epiglottis cartilago.*
D. D. *Arytænoides cartilagines.*
E. E. *Glandularum Arytænoidæarum Crura longiora; breviora enim latent ſub Ligamentis ſuperioribus ſtatim explicandis.*
f. f. g. g. Ligamenta quibus arytænoides, & thyroides inter ſe connectuntur, ſuperiora, atque inferiora.
h. h. Ventriculorum laryngis orificia.
I. I. *Prima tracheæ arteriæ cartilago ea figura, & latitudine qua mihi ſæpiùs inventa eſt. Conſpicua autem ſunt in tunica & hanc cartilaginem, & ſequentem, itemque cricoidem, epiglottidem, &c. obvelante excretoria ſubjectarum glandularum foramina.*

Figura III. pars eſt præcedentis Figuræ antrorſum inclinatæ; epiglottide deorſum vi tractâ & reflexâ, ut eâ ratione orificiis Ventriculorum dilatatis, initia Appendicum eorundem *a. a.* in conſpectum veniant.

Figura IV. Ventriculi ſiniſtri laryngis, ſicut in cadavere iſto occurrit, magnitudinem, & figuram proponit.

Figura V. demonſtrat epiglottidem per medium fermè ſecundùm longitudinem ejus diſſectam, eâ ratione ut omnia quæ num. 3. de cartilagine eâdem traduntur, hac inſpectâ ſectione conſpici queant.

a. Epiglottidis facies concava, quæ & poſterior, ſive interior, foraminibus excretoriis pertuſa.
b. Cartilaginis ejuſdem ſubſtantia illis foraminulis, ſeu parvis tubulis, & majoribus præterea hiatibus pervia, illiſque etiam foveis in utraque facie excavata, & veluti corroſa quæ præd. num. 3. memorantur.
c. c. Epiglottidis glandula per utramque illius ſuperficiem extenſa, eiſque foveis excepta, atque illis hiatibus in utramque partem tranſmiſſa de quibus modò indicatum eſt.

FIGURA VI. exponit Articulationem unam cricoidis cum arytænoide, hujus item cavitates, glandulam quoque unam Arytænoidæam, &c.

a. *Cricoidis ab anteriore parte deſpecta, & per medium ſecundùm altitudinem ejus diſciſſa portio dextera.*
b. *Dextera quoque Arytænoides, quæ eò uſque extrorſum retrorſum inclinata eſt, ut poſſit*
c. *Ejus Sinus conſpici per quem, &*
d. *Capitulum in cricoide extuberans, Articulatio efficitur. Ea verò tenuis lacinia qua capitulum hoc anteriùs ambitur, illa nempe eſt qua mihi ex mucilaginoſis conſtare glandulis reputatur.*
e. *Arytænoidis proceſſus ſuperior.*
f. *Ejuſdem proceſſus inferior.*
g. *Una ex cavitatibus anteriori arytænoidis faciei inſculptis, quibus parte ſua poſteriore aliè excipitur*
h. *Arytænoidæa glandula, quam extractam hìc propono.*
i. *Glandulæ Arytænoidææ Crus brevius.*
k. *Crus ejuſdem longius.*
l. *Columella intrinſecùs ſecundùm hujus cruris longitudinem ducta.*

TABULA III.

OStendit muliebres partes generationi inſervientes per medium poſteriùs ſecundùm longitudinem earum diſciſſas, atque explicatas.
A. A. *Pudendi Labia deorſum extenſa.*
b. *Glans clitoridis.*
c. *Ejus præputium.*
d. *Summa pars Suſpenſorii clitoridis, & labiorum ligamenti quod ea parte, oſſi pubis innectebatur qua ex parte d. littera poſita eſt.*
e. e. *Nymphæ propriis Sebaceis glandulis obſita naturalibus vix aliquantò evidentioribus.*
f. *Meatus urinarius circa quem oſcula occurrunt earum lacunarum quæ ad glandoſum corpus pertinent quo urethra ambitur. Hujus autem corporis prominentia, ſeu protuberantia de qua num. 13. rectà ſupra meatum conſpicua eſt.*
G. G. *In eadem ferè linea in qua meatus urinarius, ſive in ipſo vaginæ orificio explicatus Hymen oſtenditur, & ante hunc alia oſcula, lacunarum ſcilicet Foſſæ muliebris, ſicut in cadavere hoc inveni, quarum unum vel alterum ductum delineatione ſubindicavi. Porrò*

** Ex-

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

** *Extrema ſunt ductuum earum Proſtatarum quæ Caſp. Bartholini appellantur.*

H. *Earundem una extracta, & cum incluſis veſiculis adapertis, continuatoque ductu ſeorſum oſtenſa.*

I.I. *Vagina, in qua rugæ non quidem circulares, ſed certis in locis ceſſantes: eædemque exiguis prominentiis crenatæ quas papillas diceres & in hac, & in aliis minùs attritis, ſcilicet magis naturalibus, Vaginis conſpicuas.*

k. Uteri oſculum.

L.L. *Cervix Uteri, & in ipſa Veſiculæ de quibus num. 32. perſæpe occurrentes; Valvulæ item de quibus num. 14. in hac atque in aliis integrioribus uteri cervicibus obviæ, & deorſum quidem converſæ.*

M.M.M. *Fundum Uteri, & in eo maculæ, ut licuit, ſubindicatæ, quales in virgine, fluente adhuc menſtruo ſanguine, ex capitis ictu demortua, aliàs mihi conſpectæ ſunt.*

n.n. Tubarum Falloppii illa extrema quibus in angulis Uteri ſupernis hiant.

o.o. Teſticulorum ligamenta, quibus Tubarum partes Utero proximæ, ut quæ anteriùs ſubſiſtebant, neceſſariò in hac Figura obductæ ſunt.

p.p. Teſtes, ſive Ovaria: quorum dorſum poſtquam Tubæ conſcenderunt, deorſum poſt ipſos ſe ſe demittunt, infraque eos orificiis propendent alias ſurſum, ſcilicet eoſdem versùs teſtes, aliàs verò deorſum ſpectantibus; ut in hac, aliiſque mulieribus obſervatum mihi frequentiùs eſt.

Q.Q. *Tubæ eo poſitu delineatæ quem modò frequentiùs mihi obſervatum dicebam.*

Ligamenta autem Uteri rotunda, & lata ex his rebus ſunt quæ hîc indicare nihil attinet. Qua de re, & majoris etiam perſpicuitatis Figuræ cauſa latorum ligamentorum pars multò maxima amputata eſt.

TABULA IV.

FIGURA I. demonſtrat palpebras oculi dextri à poſteriore ſive interiore parte aſpectas, glandulaſque earundem à Meibomio propoſitas, à me verò inter Sebaceas recenſitas, carunculam præterea, punctaque lacrymalia, meatuſque quibus hæc ad naſum pertingunt.

a.a.a.a. Palpebrarum interior tunica.

b. Cilia.

c. Tarſus ſuperior, & in hoc ejus glandulæ Sebaceæ quæque in proprium foraminulum ad limbum palpebræ deſinentes.

d. Tar-

d. Tarſus inferior, & in hoc pariter ea glandulæ.

e. e. Puncta Lacrymalia, ſingula in peculiari prominentia inſculpta, & in ſuos Meatus producta.

f. Major Ductus in quem duo illi Meatus confluunt. Porrò oblongum illud tuberculum, quod inter Meatum utrumque proponitur, Caruncula Lacrymalis dicta eſt, retrorſum, atque extrorſum revoluta, iis tuberculis minimis inſtrata unde tenuiſſimi, breveſque prominent pili de quibus num. 12. & 22.

g. Ductus ejuſdem Majoris extremum, in naſi cavitate, cujus tunicæ portiuncula circùm relicta eſt, apertum.

Figura II. Muliebris mammæ papillam, circumpoſitamque areolam repræſentat, per quam ea tubercula, ſive eæ glandulæ Sebaceæ diſſeminantur de quibus num. 12.

Figura III. Aortæ initium exponit, vaſe ſecundùm ejus longitudinem ſecto, atque explicato, quò valvulæ ejuſdem, & in his corpuſcula quædam, & fibræ conſpiciantur, de quibus num. 19.

a. a. a. Corpuſcula quæ qualia in cadavere hoc erant, ſingula in ſingularum valvularum occurrunt limbo, fibra tendinea firmato.

b. b. b. Valvularum fibræ carneæ quarum aliquot ad Corpuſcula pertingunt.

c. c. Arteriarum coronariarum initia.

Figura IV. demonſtrat penem paulò interiùs à corpore abſciſſum, & fermè reſupinatum, ut in apertâ urethrâ hujus Foramina, ſeu excretoria peculiarium canaliculorum oſcula, aliaque hujuſmodi conſpici queant: Suſpenſorium quoque ejuſdem penis ligamentum, continuatamque huic tunicam, nec non Sebaceas coronæ glandulas repræſentat.

A. A. *Spongioſum urethræ corpus ſecundùm ejus longitudinem inferiùs cum tota urethra per medium diſciſſum, & ad latera utrinque diductum; ut conſpici interna urethræ facies poſſit, & in hac primùm ab littera*

B. *uſque ad*

C. *Majora quædam peculiaria Foramina in media ſuperiore urethræ parte in eadem recta linea ſecundùm longitudinem ejus diſpoſita eo loco, numero, figura, ac magnitudine qua in hoc cadavere conſpecta ſunt. Ut verò unus ſaltem ex Canaliculis qui ſingulis Foraminibus*

Digitized by Google

Fig. I.

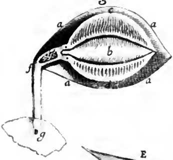

Fig. IV.

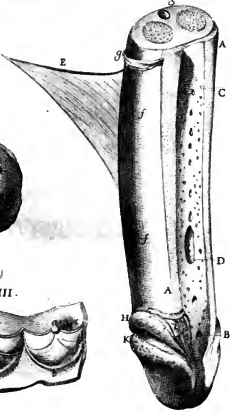
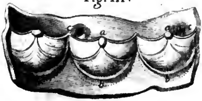

Fig. II.

Fig. III.

Digitized by Google

nibus continuantur, ejuſque interioris faciei parva foraminula conſpici queant; ex adverſo litteræ

D. *Eorundem Canaliculorum ferè maximus per longum apertus eſt, & diductus. Erat autem iſtius oſculum, ſive Foramen contra eandem litteram* D. *Porrò conſpicua etiam ſunt præterea majora Foramina, Foraminula alia minora, paſſim per eandem urethræ faciem occurrentia: quorum nonnulla quòd à retenta materia turgent, ſubrotundorum corpuſculorum alicubi ſpeciem præbent.*

E. *Suſpenſorium penis ligamentum, quod oſſi pubis ea ſui parte innectebatur à qua parte* E. *littera appoſita eſt.*

f.f. Tunica penem ſuccingens ab eodem ligamento producta, ſive eidem continuata.

g. Hujus pars tunicæ à ſuperficie corporum penis nervoſorum ſeparata, & deorſum retracta.

H. *Præputii retrorſum ducti pars. In hac autem conſpicuum eſt*

i. Frenum, & nonnullæ glandulæ ſtatim explicandæ; etiam ſuper ipſo freno & in hoc cadavere, & in aliis à me conſpectæ.

K. *Corona penis, ejuſque glandulæ Sebaceæ (appello namque juxta obſervationem Cl. Lstris qui has primus, quod ſciam, deſcripſit: quanquam alius ex Academia noſtra Anatomicus ſe multò antea noviſſe, confirmat) ſicut in hujus penis corona diſponebantur.*

F I N I S.

Digitized by Google

PATAVII. CIƆIƆCC XIX.
Excudebat JOSEPHUS COMINUS.

Digitized by Google